

ALMANACH

A photograph of a village street. On the left, a large, leafy tree stands prominently. To the right, a church with a red roof and a small tower is visible. The street is paved and leads into the distance. The sky is blue with some clouds. The entire image is framed with a white, cloud-like border.

490 let obce Víska

2005

Vážení spoluobčané, rodáci, přátelé!

Předkládáme Vám skromnou publikaci stručně pojednávající o historii a současnosti Visky, o lidech, obecních samosprávách i společenských organizacích, které se podílely na jejím vývoji.

Jsme si vědomi toho, že v daném rozsahu nebylo možné vyjmenovat všechny obětavé občany, kteří pro Visku vytvářeli hodnoty, popsat všechny jevy a události, které ovlivňovaly životy lidí a jsou nebo budou součástí historie. Přesto se domníváme, že to, co se v obci odehrávalo v minulosti a je na následujících stránkách připomenuto, snad vyvolá vzpomínky v paměti zdánlivě již zapomenuté.

A tak možná tento letmý pohled na dění v obci, na její minulost i současnost, bude prvním krokem k vytvoření obsáhlejšího hodnocení v roce 2015, kdy si bude Viska připomínat 500 let od založení obce, respektive od prvního záznamu v archivních dokumentech.

Věříme, vážení přátelé, že přijmete obsah této publikace s tolerancí a pochopením.

Přejeme Vám vše dobré.

Za kolektiv spolupracovníků
František Šimon

Děkujeme všem spolupracovníkům, kteří se na tvorbě této publikace zasloužili, a všem sponzorům, kteří pomohli publikaci zrealizovat.

Za obec Viska
Ing. Ludmila Paclíková, starostka

Obsah

Vážení spoluobčané, rodáci, přátelé!	1
Charakteristika oblasti.....	4
Historie obce	4
Původ obce	4
Události 1850–1918	5
Období první republiky	7
Válečné období 1938–1945	9
Život ve Víšce 1945–1991	9
Obnovení samostatnosti obce.....	10
Výstavba obce 1945–2005.....	11
Období 1945–1960.....	11
Období 1961–1991.....	11
Období 1992–2005.....	11
Zemědělství 1945–2005.....	12
Škola ve Víšce	15
Mateřská škola	16
Společenská, sportovní, kulturní a zájmová činnost	17
Tělovýchovná jednota Sokol Víška.....	17
Fotbalový oddíl Sokol Víška.....	18
Družební styk	20
Bago club Víška	21
Sbor dobrovolných hasičů.....	21
Rybářský spolek.....	23
Myslivecké sdružení Nová Ves-Víška	24
Český svaz žen.....	24
Český červený kříž	24
Zahradkáři.....	25
Místní lidová knihovna.....	25
Ochotnické divadlo	25
Občanská vybavenost.....	26
Zaměstnanost a podnikání	27
Souvislosti k dávné historii Víšky	28

Vzpomínky rodáků	32
Vzpomínka z dětství (<i>Milada Kroutilová, rozená Polívková, Čáslav</i>)	32
Moje léta v Sokole (<i>Břetislav Čapek</i>)	33
Viska mě nikdy nezklamala (<i>František Žák, Pardubice</i>).....	34
Visecká knihovna (<i>Ing. Marie Čapková</i>)	35
Moje rodná Viska (<i>Marie Ďoubalová rozená Kajínková</i>).....	36
Vyznání (<i>Drahomíra Leflerová, rozená Klepetková</i>)	37
Návraty (<i>MUDr. Ladislav Fajman</i>).....	39
Viska aneb kam paměť sahá (<i>Miloslava Vidláková, rozená Němečková</i>)	41
Závěr (<i>Ing. Ludmila Paclíková, starostka obce</i>)	45
Sponzoři	46
Použitá literatura:	48

Charakteristika oblasti

Obec Víska leží v malebném podhůří Železných hor, v údolí řeky Doubravy, mezi obcemi Nová Ves a Maleč. Nejbližší město představuje 6 km vzdálená Chotěboř. Nachází se v severní části Hornosázavské pahorkatiny pod masivem Železných hor. Nadmořská výška Visky dosahuje 385 m u Doubravy, odkud stoupá směrem k nejvyššímu bodu na území obce, kterým je kopec Rouzeň s nadmořskou výškou 452 m.

Z hlediska přírodních kvalit je významná i blízkost hranic Chráněné krajinné oblasti Železné hory, jejíž území začíná v Malči a má rozlohu 284 km².

Historie obce

Původ obce

Dle pověsti, tradující se již po mnoho generací, stávala na kopci Rouzeň (Rúzeň) osada, která snad zanikla ve válečných bouřích po smrti krále Přemysla Otakara II. za Rudolfova vpádu z Moravy do Čech. Roku 1288 byla ves již pustá, neboť toho roku Vilémovský klášter ves pustou, řečenou Rúzeň, pronajal na čas života Mstislavovi, synovci Bleha z Chlumu. Podle tradované pověsti část původních osadníků založila větší osadu (původně Fojtovu ves dnešní Novou Ves) a menší (Vísku).

První písemná zmínka o obci Víska je v zemských deskách, v zápisu z roku 1515. Tehdy byla v majetku Mikuláše Trčky z Lípy. Ten ji odkazoval Mikuláši Otmarovi z Holohlav. Tehdy se jmenovala Véska malá. V roce 1611 vlastnil ves Petr Skála Otmar z Holohlav a na Vísce, což znamená, že v místě sídlil. Pak koupil osadu Burian Chuchelský z Nestajova, který ji přičlenil ke statku Malečskému. Burian Chuchelský zemřel roku 1631. Celé panství zdědila jeho druhá manželka Eliška Chuchelská z Dobřenic, která zemřela roku 1670. Její dcera Eliška byla nevlastním bratrem Rudolfem Adamem vyplacena z dědictví a tento pak držel Maleč a celé panství včetně Visky až do roku 1687, kdy veškeré toto zboží prodal hejtmanovi kraje časlavského Augustinu Norbertu Voračickému z Paběnic. V roce 1654 se obec jmenovala Wyska a patřila do panství Maleč. Víska už zůstala pod malečsko-modletínským panstvím do roku 1848 a počeštěný název jí zůstal dodnes.

Dle historických pramenů žili a hospodařili ve Vísce v roce 1654 rolníci

Jan Jaroš	Matěj Pražák	Jakub Halada
Petr Murhont	Matěj Doležal	Samuel Ševců
Matěj Bednářů	Jan Sedláků	Josef Chalupník
Jan Navrátil	Martin Švec	Melichar Říšskej
Jan Bednařík	Jakub Jakubič	Jan Lhotický
	Martin Kočí.	

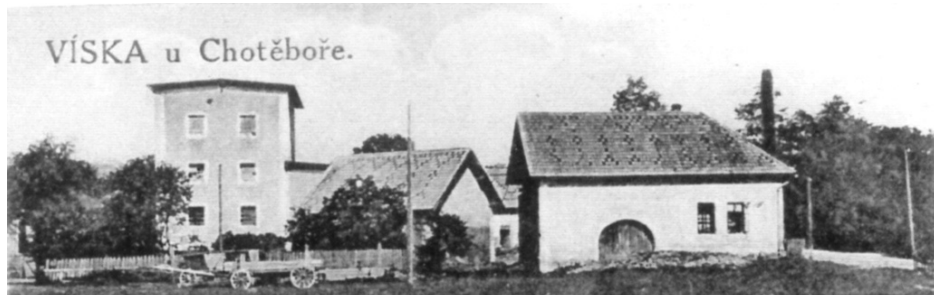
Události 1850–1918

Obec Víska má z hlediska správního poměrně pestrou historii. Již od dob středověku byla se svým okolím součástí kraje čáslavského. Správu tady vykonával vrchnostenský úřad malečského panství, k němuž obec patřila od poloviny 17. století.

Historická pohlednice Víska – pohled od tehdejšího Dvora

Vlastní samosprávu získali místní obyvatelé okolo roku 1850, kdy obec převzala kompetence malečského vrchnostenského úřadu. V té době došlo i ke zřízení politického okresu Chotěboř. Přes tuhý centralismus rakousko-uherské monarchie došlo po roce 1848 k výrazným úlevám prostého lidu zrušením robotních

Dobová fotografie mlýna

Pohled na lipovou alej, v pozadí hostinec a obchod u Hermanů

historicky nejvyšší počet lidí, kteří v této obci trvale žili.

Starostou obce (v té době představeným) byl pan Josef Nevole z čp. 30, jeho zástupcem (v té době prvním radním) byl pan Josef Jelínek z čp. 40.

Prvá léta dvacátého století probíhala vcelku poklidně, bez mimořádných politických a společenských otřesů. I při běžných starostech začaly se rozvíjet kulturní akce, první ochotnická představení a zábavy. Velkým počinem občanů Visky bylo postavení nové přizemní školní budovy na okraji obecního pastviště uprostřed obce v roce 1901 a její přístavba v roce 1911.

Potok před regulací v roce 1930, v pozadí obchod u Březinů

povinností. Po prusko-rakouské válce v roce 1866 se politická i hospodářská situace do jisté míry stabilizovala a dá se říci, že nejen ve městech, ale i na vesnicích, se začal rozvíjet společenský život. Ten byl ovlivňován vysokým počtem obyvatel obcí, jejichž převážným prostředkem obživy bylo zemědělství. V roce 1880 žilo ve Vísce 415 obyvatel ve 47 domech. Byl to

„Tragickou událostí pro celou obec byla velká povodeň v květnu 1908. Po protržení hrází obou rybníků v Nové Vsi v krátké době dravý proud ničil vše, co mu stálo v cestě. Ucpal se kamenný most přes potok

a obyvatelé v čp. 8 a 34 se zachránili na střeších. Voda zaplavila všechna stavení u potoka. Utopená domácí zvířata, nábytek, hospodářské stroje, vyrvané stromy s kořeny a keře byly unášeny kalnými vlnami. Polní úroda byla krupobitím úplně zničená. Louky a pole byly zaneseny pískem a kameňm. Do té doby nebylo pamětníka tak hrůzně živelné katastrofy.“ – Tolik se praví v obecní kronice.

Ovšem větší katastrofa teprve měla přijít. A nepostihla jen Visku, ale celý národ. V roce 1914 vypukla světová válka. Tento válečný konflikt přinesl s sebou nejen hmotnou bídu, ale od mnoha rodin odloučil muže – živitele, kteří museli do války. Podle kroniky muselo z Visky do válečné vřavy nastoupit 59 mužů, z nich 9 se vrátilo raněných a 12 mužů padlo:

Fenyk Josef	Herman Ota	Hejduk Antonín
Holík František	Křivský Jan	Lašek Jan
Machka Václav	Papoušek Rudolf	Piskač František
Lašek Jaroslav	Piskač Josef	Polívka Václav.

Čest jejich památce.

I v těch nelehkých dobách se v samosprávě obce vystřídala v obecním zastupitelstvu řada občanů. V posledních letech 19. století až do roku 1918 byli starosty Jan Lašek, čp. 20, Antonín Piskač, čp. 45, Jan Piskač, čp. 15 a Václav Březina, čp. 53.

Období první republiky

Dne 14. listopadu 1918 byla Národním shromážděním vyhlášena Československá republika a prezidentem zvolen T. G. Masaryk. Tím byla uzavřena dlouhá etapa vlády monarchie.

Nové státní zřízení přineslo lidem pocit volnosti a svobody. I přes zásobovací potíže v prvních poválečných letech, způsobených doznávajícími

důsledky

Hasičská zbrojnice – dobová fotografie

válečných let, lidé ve městech a vesnicích a tedy i ve Vísce s důvěrou v budoucnost opravovali své domy, stavěli nové, zvelebovali hospodářské usedlosti. Ale i kultura, společenské zábavy a sport jsou v té době na vzestupu. Aktivizuje se činnost Sokola, hasičů, divadelních ochotníků apod.

V roce 1921 žilo ve Vísce 385 obyvatel, v roce 1930 již 348 lidí v 57 domech. Pokles trvale žijících lidí byl způsoben odchodem převážně mládeže do měst, kde rozvíjející se průmysl a služby začaly nabízet pracovní příležitosti. Naopak v zemědělství těchto míst postupně ubývalo. V obci byly v onom období dva hostince – U Fajmanů a U Hermanů. Obě tyto hospůdky měly sály, kde se konaly pravidelné zábavy. Dále tady byly obchody u Fajmanů, u Březinů v čp. 53 a u Hermanů v čp. 18.

K vesnici patřili neodmyslitelně i řemeslníci. Pracoval zde mistr kovářský, pan Josef Lacina, jehož nejmladší syn Jan zůstal věrný tomuto řemeslu. Ve Vísce a pro blízké okolí pracovali truhlář pan Karel Nevole, tesař pan František Lacina, řezník pan Jan Pospíšil, krejčí pánové Josef Kajínek a Josef Musilek, švec pan Josef Košumberský, pokrývač pan Ludvík Košumberský, zedníci pánové Josef Kalvoda, Josef Vyčichl a František Musilek, poštovní doručovatelé pánové František Polívka a Jaroslav Klepetko a další.

Víska byla převážně obcí zemědělskou. Největší polní držbu měl tzv. Dvůr, patřící k Malečskému panství, později užívaný nájemci. Dvůr byl zčásti rozparcelován po I. světové válce a zcela po válce druhé. Soukromí zemědělci vlastníci výměru půdy nad 20 ha v obci nebyli. Podle záznamu z roku 1930 rolníci vlastnili:

10–20 ha	8 vlastníků,
5–10 ha	7 vlastníků,
2–5 ha	23 vlastníků,
1–2 ha	8 vlastníků,
do 1 ha	14 vlastníků.

K Vísce patřil již od 18. století mlýn s pilou. Jeho majiteli bylo několik generací rodiny Nevolových, obyvatel vážených a významně se podílejících na samosprávě a kulturním životě obce. Mlýn s pilou a hospodářstvím poskytoval zaměstnání několika lidem z vesnice. Z období let tzv. první republiky i v letech pozdějších byli význačnými pracovníky v tomto podniku stárek pan Václav Vávra a mistr pilař pan Josef Sedláček.

Prvním starostou po roce 1918 se stal pan Jan Piskač z čp. 15. V roce 1924 byl zvolen starostou pan František Čapek z čp. 14, který byl starostou do 15. 6. 1941, kdy ze zdravotních důvodů odstoupil. Poté až do 11. 6. 1945

funkci starosty vykonával pan Karel Tuček z čp. 22, jeho náměstek. Ve volbách v roce 1940 do obecního zastupitelstva se zástupcem stal Ladislav Nevole a členy Jan Maška, Karel Tuček, Antonín Piskač, Josef Vyčichl, Antonín Papoušek, Josef Kalvoda, Antonín Lefler a František David.

Válečné období 1938–1945

Válečné období je temným obdobím dějin českého národa. Okupace a zřízení Protektorátu ovlivnilo životy a osudy mnoha lidí. Po obsazení pohraničí se přistěhovali do naší obce lidé, kteří museli opustit své domovy. Jedním z nich byl i pan Alois Veselý z Chomutovska, který spolu s manželkou a dcerou získal ubytování a pronájem domu čp. 18. Pan Veselý, vyučený řezník, provozoval svoje řemeslo, hospodařil asi na 5 ha a v rámci možností té doby měl otevřenou i hospodu a to až do roku 1948.

Tíha doby doléhala na všechny. Tvrdé povinné dodávky zatěžovaly rolníky. Perzekuce a strach byly průvodními jevy každodenního života. Bohužel toto období se vyžádalo i lidské oběti našich spoluobčanů. Za svobodu položili život:

Herman Karel	Šumpich František	Herman Richard
Petrliková Běta	Kajínek Josef	Šťastná Anna.

Čest jejich památce.

Život ve Vísce 1945–1991

Dne 11. 6. 1945 byla provedena volba prvního národního výboru obce po osvobození. Zvoleni byli Matěj Filip, čp. 64, Josef Kajínek, čp. 61, Josef Lacina, čp. 38, Karel Klepetko, čp. 2, František Polívka, čp. 63, Ladislav Nevole, čp. 54, Bohuslav Šimon, čp. 19, František David, čp. 5, Jan Maška, čp. 9, Alois Motl, čp. 45 a František Lacina, čp. 25. Předsedou národního výboru se stal Matěj Filip, místopředsedou Ladislav Nevole.

V lednu 1946 se konaly nové volby do MNV, předsedou byl zvolen Jaroslav Musílek z čp. 17, zástupcem František David z čp. 5 a členy rady František Polívka a Ladislav Nevole.

V následujících letech se začínají projevovat určité politické rozpory a partikulární zájmy, které se promítají i do mezilidských vztahů. Do čela MNV ve Vísce byli v dalších letech občany zvoleni předsedou Jan Kocourek s tajemníkem Ladislavem Novotným z Libice n. D., v dalších volbách předsedou Josef Klepetko a tajemníkem Františkem Štěpánkem.

Rokem 1957 začalo poslední volební období MNV samostatné obce Víška. Předsedou byl zvolen František Štěpánek, tajemníkem František Šimon, čp. 19. Dalšími členy byli Josef Lefler, Jiří Košumberský, Miroslav Filip, František Šimon, čp. 6, František David, Jaroslav Klepetko, Marie Kalvodová a Marie Zárubová. V roce 1950 měla obec 270 obyvatel. Do roku 1960 jejich počet poklesl na 218 v 63 domech.

Rozhodnutím okresních orgánů koncem roku 1960 končí Víška jako samostatná obec a je přičleněna k Nové Vsi u Chotěboře. Zrušen byl také chotěbořský okres a stal se součástí okresu Havlíčkův Brod.

Místo samosprávy obce se na správě věcí veřejných začal podílet v rámci možností občanský výbor. Občanský výbor byl velmi aktivní a ve spolupráci s občany má zásluhy na realizaci řady akcí. Předsedy byli postupně František Štěpánek, Josef Lefler a Ladislav Motl.

V roce 1988 byla Víška přičleněna k Malči.

Obnovení samostatnosti obce

Politické změny po roce 1989 přinesly i ve Víšce růst zájmu o spravování obce. Stále častěji se začaly ozývat hlasy po odtržení od Malče a návratu k samostatnosti obce. Místní referendum v roce 1991 tuto myšlenku podpořilo. Na jeho základě se konaly volby a začátkem roku 1992 bylo vytvořeno obecní zastupitelstvo a Víška získala statut samostatné obce.

Starostou obce byl zvolen pan Pavel Březina z čp. 7, místostarostou pan Jaroslav Musílek z čp. 17. Po jeho úmrtí byl místostarostou zvolen pan Ladislav Kalvoda z čp. 46. Pan Březina Pavel vykonával funkci starosty obce do listopadu 2002. V obecním zastupitelstvu se do roku 2002 vystřídali Pavel Březina, Karel Březina, Břetislav Čapek, Ludmila Fikarová, Roman Grund, Ladislav Kalvoda, Helena Moravcová, Zbyněk Mudruňka, Jaroslav Musílek, Jaroslava Křivská, Jiří Fikar, Antonín Kubát, Jaroslav Kalvoda a Ondřej Čapek.

Ve posledních volbách v listopadu roku 2002 byli zvoleni: starostka Ing. Ludmila Paclíková, místostarosta Ondřej Čapek, členové zastupitelstva Ladislav Kalvoda, Josef Košťál, Helena Moravcová, Ludmila Málková a Jiří David. Hospodářkou obce byla paní Iveta Grundová z čp. 13 až do června 1998. Poté práci zastávala paní Marie Březinová z čp. 7 a od července 2005 opět paní Grundová.

Výstavba obce 1945–2005

Období 1945–1960

Poválečná léta nedávala mnoho možností k větším investicím do infrastruktury obce, nedostávalo se finančních prostředků ani materiálu.

Přesto do roku 1960, do sloučení s Novou Vsí, byly provedeny tyto práce:

- vybudování rybníka Společný,
- nové mosty přes Novoveský potok,
- instalace veřejného rozhlasu,
- rekonstrukce regulace potoka,
- přestavba bývalého bytu ve škole na zasedací a společenskou místnost,
- vybudování nové obecní kanalizace,
- první etapa úpravy bývalé návsi,
- budování sportovního hřiště.

Období 1961–1991

V tomto období byla obec sloučena s Novou Vsí a od roku 1988 s Malčí. V rámci daných možností byly uskutečněny investiční akce za aktivní účasti občanů při brigádách, zejména při výstavbě veřejného vodovodu a prodejny. Z významnějších akcí bylo provedeno:

- přestavba školy na mateřskou školu,
- oprava domu čp. 18 – okna, fasáda, interiér,
- komplexní rekonstrukce cvičebního sálu v čp. 18,
- dokončení výstavby fotbalového hřiště a jeho oplocení,
- zřízení kabin a sociálního zařízení v čp. 18,
- vybudování veřejného vodovodu včetně přípojek do všech rodinných domů,
- výstavba nové prodejny,
- rekonstrukce veřejného osvětlení.

Období 1992–2005

Samostatnost obce přinesla nový impuls do aktivity občanů. Podařilo se uskutečnit zejména:

- asfaltování komunikací v obci,

Stavba vodovodu v letech 1974–1976

- vyčištění rybníka Společný a zpevnění hráze,
- pořízení kontejnerů na tříděný odpad a popelnic,
- vykoupení prodejny potravin od Jednoty Havlíčkův Brod,
- průklest lipové aleje,
- vybudování kanalizace k rodinným domkům,
- oplocení ochranného pásma vodního zdroje,
- oplocení vodojemu,
- plynofikace obce,
- nákup pozemku pro výstavbu rodinných domků,
- vyčištění rybníka u Málků,
- výstavba nového veřejného osvětlení.

Mimo uvedené akce byly prováděny opravy a údržby komunikací, veřejných budov a zařízení.

Obec Viska je od roku 1992 členem dobrovolného Svazku obcí Podoubraví. Cílem je trvalá spolupráce obcí na horním toku řeky Doubravy.

Zemědělství 1945–2005

Parcelaci pozemků bývalého velkostatku Maleč se počet a struktura soukromých hospodářství podstatně nezměnila. Hektarové výnosy a užitkovost hospodářského zvířectva byly velmi nízké. Zemědělství poskytovalo rolníkům nejen obživu, ale i určitou svobodu a životní jistotu. Především tady byly tradice a hluboké kořeny vztahu rolníků k půdě.

Rozsáhlé politické změny ve společnosti a dusná atmosféra padesátých let výrazně ovlivnily život a především vztahy mezi lidmi na vesnicích. Zakládání jednotných zemědělských družstev nenacházelo mnoho pochopení u většiny

zemědělců. První JZD bylo ve Vísce založeno v polovině padesátých let z iniciativy Josefa Leflera a jeho manželky Drahomíry, pozdější poslankyně Federálního shromáždění. Ti spolu s Františkem Davidem neváhali opustit svá zaměstnání a jít pracovat do JZD.

Do podzimu roku 1959 podepsali přihlášku do JZD, s výjimkou tří rodin, všichni rolníci v obci. Nově utvořené družstvo se od roku 1960 sloučilo se stávajícím JZD Nová Ves.

Ustavující členská schůze JZD Nová Ves-Víska se konala 26. 2. 1960. Předsedou byl zvolen Antonín Doležán z Nové Vsi, místopředsedou Josef Lefler z Visky. Do prvního představenstva byli z Visky zvoleni Filip Jaroslav, Motl Alois, Hovorka Ladislav a Filip Miroslav. Skupináři rostlinné výroby se stali Jaroslav Březina a Marie Šimonová, později Jaroslav Musílek a potom Břetislav Čapek.

Hospodaření družstva nebylo jednoduché. Organizační problémy, roztržitost výroby, nízké odměny apod. byly průvodními jevy této doby. Členové družstva, zvyklí ze soukromého hospodaření pracovitosti a skromnosti, se dokázali vyrovnávat s danými podmínkami a družstvo se postupně stabilizovalo.

Počátky družstevnictví – sklizeň řepy. Na snímku zleva Marie Zárubová, Marie Musílková (čp. 5), Libuše Kalvodová, Blažena Březinová (čp. 22), Pavla Urbanová, Anna Nevolová, paní Linhartová, Františka Lidmilová, Marie Lacinová, Filomena Záklasníková, Aloisie Filipová a Božena Březinová (čp. 7), v pozadí Železné hory

V roce 1962 se stal předsedou JZD Josef Lefler. Výstavbou nových objektů, zlepšováním technologického vybavení zvyšovala se i rentabilita výroby a družstvo solidně prosperovalo. V roce 1968 odešel Josef Lefler na Okresní výbor Svazu družstevních rolníků a předsedou byl zvolen Ing. František Šimon z čp. 19, ekonomem Ing. Jan Franci z Nové Vsi.

Byly sníženy plochy brambor, zvýšeny plochy řepky. Živočišná výroba se zaměřila na odchov zástavového skotu, mléčných telat a chov plemenných prasat.

Dalším mezníkem v historii družstva byl rok 1974, kdy podle okresní koncepce došlo ke sloučení s družstvy Maleč, Jeřišno a Rušinov a k vytvoření celku o výměře téměř 3 000 ha. V té době to bylo největší JZD v okrese.

Předsedou byl zvolen Jan Štekl z Podhořice, po jehož odchodu do důchodu v roce 1978, byl zvolen předsedou dosavadní náměstek, Ing. František Šimon z Visky čp. 19.

Nový název sloučeného družstva byl JZD Doubrava Nová Ves, po roce 1981 se stala sídelní obcí Maleč. Po počátečních problémech se podařilo vyřešit koncepci JZD, specializovat výrobu a dosahovat solidní rentability.

Za vynikající výsledky v živočišné výrobě byl v družstvu uznán šlechtitelský chov skotu, jediný v okrese Havlíčkův Brod. V rostlinné výrobě bylo výraznou specializací pěstování kmínu na ploše 200 ha a družstvu byl Ministerstvem zemědělství přiznán statut „Modelový podnik pro pěstování kmínu v ČR“.

K dobrým ekonomickým výsledkům přispívala i činnost přidružené dřevařské výroby, opravárenství, stavebního střediska, ekonomického útvaru a dalších úseků. Relativně vysoké bilanční zisky družstva umožnily investovat do rozsáhlé výstavby, nových technologií, ale i do společenské a sociální oblasti – bytová výstavba členů, společné stravování, rekreace, stabilizační příspěvky apod. V roce 1987, po odchodu Františka Šimona na ředitelství státního statku, byl předsedou zvolen Ing. Karel Hromica z Chotěboře a družstvo i nadále udržovalo dobrou úroveň hospodaření.

Politické změny ve společnosti způsobily, že došlo k rozdělení podniku a obnovení dřívějšího družstva Nová Ves-Víska od 1. 1. 1992. Po rozdělení řídil družstvo Ing. Franci, po jeho odchodu se stal předsedou Ing. Karel Hromica. Do vedení přišli mladí lidé – Ondřej Čapek, Roman Sadílek a Václav Hrubý.

Družstvo obhospodařuje cca 940 ha zemědělské půdy. Specializuje na chov skotu, kde dosahuje výborných výsledků a na chov prasat v areálu ve Vísce. V zemědělském družstvu je zaměstnáno 13 pracovníků z Visky.

Družstvo od roku 1992 výrazně investovalo do objektů živočišné výroby, do nových technologií a výkonných strojů. Ekonomická situace družstva je solidní, přesto složité a nedůsledně řešené problémy českého zemědělství mohou být limitující pro další vývoj.

Viska byla vždy převážně obcí zemědělskou. I když se situace za posledních padesát let výrazně změnila, přesto desítky lidí z Visky (v osmdesátých letech 40–45) nacházely v družstvu zaměstnání. Členové byli jeho součástí a prožívali v něm dobrou i méně dobrou období.

Škola ve Vísce

Vísecké děti chodily do školy do Heřmaně do roku 1901, kdy byla ve Vísce zřízena jednotřídní škola. Škola byla po církevních obřadech vysvěcena dne 29. prosince 1901. Učitelem a správcem školy byl jmenován Josef V. Švadlenka, narozený roku 1861 v Březovci.

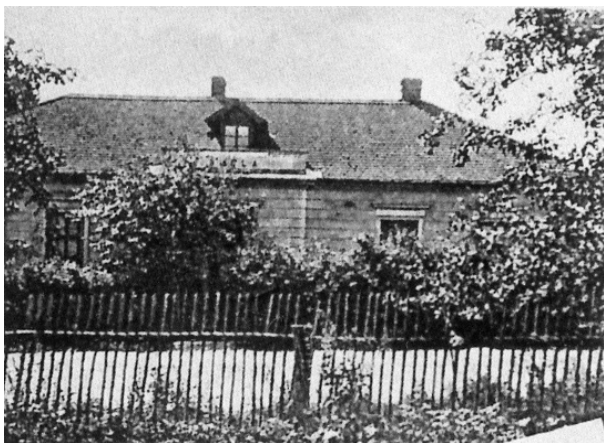
Pan Švadlenka byl nejen vynikajícím pedagogem, ale i moudrým a vzdělaným člověkem a ve vzpomínkách jeho žáků i spoluobčanů byl dlouhá desetiletí veleben jako člověk, který se nesmazatelně vepsal do historie školy ve Vísce i obce samé. Za dobu svého působení vybavil školu knihovnou, pomůckami a inventářem. Založil a vzorně vedl školní kroniku, ve které svým krásným písmem popisoval události týkající se nejen školy, ale i obce.

Do jednotřídní školy v době jejího založení bylo zapsáno 67 dětí. V roce 1911 byla škola přestavěna do dnešní podoby a stala se školou dvoutřídní. V té době bylo do školy přihlášeno 91 žáků.

Po 23 letech učitelského působení ve Vísce odešel pan Švadlenka do penze a odstěhoval se do Chotěboře. Zanechal za sebou velký podíl vzdělanosti a morálky v myslech svých žáků i lidí, se kterými žil.

V roce 1925 nastoupil zde jako řídící učitel pan František Lidmila z Heřmaně. V té době bylo do první a druhé třídy zapsáno celkem 44 žáků. Pan Lidmila, který zde působil do roku 1939, byl oblíbený nejen jako učitel, ale i jako veřejně činný občan, který se aktivně podílel na kultuře, ale i v obecním zastupitelstvu. Poté se stal řídícím učitelem pan Vladimír Vlk, který zde spravoval školu a vyučoval až do roku 1946. Následně po dobu jednoho roku byl řídícím učitelem pan Jan Moc.

V té době byla škola jednotřídní a k povinné školní docházce bylo zapsáno 20 dětí. Tento výrazný pokles počtu žáků v porovnání s lety předválečnými byl ovlivněn od roku 1940 zahájením výuky v nové budově Měšťanské školy

Původní přízemní budova školy ve Vísce

ze Světnova na Žďársku. I on jako učitelé předchozí, mimo pedagogické povinnosti, se obětavě zapojil do veřejné práce, ať již na poli kultury, tak v orgánech samosprávy. Nezapomenutelné bylo jeho působení režiséra v divadelním souboru, známém v letech 1947–1956 v širokém okolí. Pan Mach byl posledním řídícím na zdejší škole, která byla v roce 1960 zrušena a pan Mach nastoupil jako ředitel do školy v Malči. V dubnu 2003 zemřel ve věku 91 let. Vzpomínky zůstávají ...

Mateřská škola

Historie mateřské školy ve Vísce začíná školním rokem 1962-63, kdy do

Základní škola ve Vísce po přestavbě z roku 1912

v Malči. Na stavbu Městské školy přispěla Víska 70 000 Kč. V období dvoutrídění školy působili ve škole jako učitelé druhých tříd Josef Kratochvíl, Josef Krov, J. Bačkovský, Antonín Lacina, Josef Hájek, učitelky Pondělíčková a Remsová.

Od září 1947 byl jmenován řídícím učitelem pan František Mach

zdejší školy byla přemístěna MŠ z Nové Vsi. Děti byly dováženy z Nové Vsi a Nového Dvora.

Za pomoci okresních orgánů, MNV, zemědělského družstva i za účinné brigádnické spolupráce rodičů dětí byla školka postupně

zvelebována, vybavována novým zařízením a provedena adaptace kuchyně a jídelny. První ředitelkou mateřské školky byla paní Marie Neubauerová, která tady působila až do roku 1974.

Sedmdesátá a osmdesátá léta znamenala další rozvoj MŠ, zlepšilo se prostředí, zkvalitnila výuka podle nových pedagogických metod a zvyšoval se i počet dětí, které nacházely ve školce vynikající prostředí. Školu navštěvovaly i děti z Dětského domova v Nové Vsi. Výuka a vzdělávání dětí probíhalo ve dvou odděleních.

V letech 1974–1980 funkci ředitelky postupně zastávaly paní Věra Čermáková a Jana Krajičková. Od školního roku 1981-82 stala se ředitelkou paní Jaroslava Staňková. Od školního roku 1997-98 byla ředitelkou jmenována paní Ludmila Málková a zastává tuto práci dodnes.

V roce 1991 byla ve školce otevřena specializovaná logopedická třída, což byl další krok k umožnění snadnějšího vstupu dětí s vadami řeči do ZŠ.

Mateřská škola ve Vísce za dobu svého působení byla a je i nadále součástí kultury obce. Pořádáním různých besídek a karnevalů, výrobou přání k Svátku matek, k Vánocům či jiným příležitostem – to vše s bezelstným a upřímným projevem dětských duší, nacházelo vždy příznivý ohlas nejen u rodičů, ale i u dalších občanů.

V současné době je ředitelkou školy paní Ludmila Málková a učitelkami paní Helena Moravcová, Milena Tirmantingerová, Ivana Rejlová a Hana Kmošková, kuchařkou a vedoucí kuchyně paní Lenka Jindrová, školnicí a uklízečkou paní Jarmila Motlová, účetní paní Marie Březinová.

Škola vybudovaná našimi předky na počátku dvacátého století tak i nadále plní svoje poslání – výchovu a vzdělávání dětí.

Společenská, sportovní, kulturní a zájmová činnost

Tělovýchovná jednota Sokol Víska

Založena byla 20. února 1920 v Malči a sdružovala členy i z okolních obcí a tedy také z Visky. Její činnost netrvala dlouho a tak ve třicátých letech přesídlila do Visky, kde bylo více cvičenců a širší působíště.

Sokol provozoval hlavně tělovýchovnou činnost včetně účasti na Vsesokolských sletech. Do počátku padesátých let měl však Sokol také velkou váhu

v činnosti vzdělávací. Pořádala se tělovýchovná vystoupení, hrála divadla a oslavovaly významné události.

Na činnosti Sokola se významně podílela generace dnes již nežijících členů Ladislava Nevoleho, Josefa Kajínka, Stanislava Čapka, Františka Polívky, Jaroslava a Josefa Klepetkových, Karla Tvrdíka a dalších. Poválečná léta znamenala velkou aktivitu v tělovýchovné činnosti. Pravidelně se konala cvičení žactva, dorostu, mužů i žen, nácviky na spartakiády, atletické a gymnastické soutěže. V průběhu let byly s různou intenzitou provozovány sporty jako kopaná, lední hokej, odbíjená, stolní tenis a další.

Předsedou TJ byl v té době obětavý a dlouholetý člen Karel Nevole, náčelníkem byl od roku 1945 Jaroslav Fajman, který po Karlu Nevolovi stál jako předseda v čele TJ více jak 30 let. Jaroslav Fajman byl a stále zůstává velkou osobností, která se svými zásluhami trvale zapsala do historie Sokola Víška.

Od šedesátých let je zaznamenáno ochabnutí základní tělovýchovné činnosti. Děti a mládež dávají přednost jiným aktivitám, které moderní doba přináší. Dalším důvodem je i změna zaměření Sokola Víška a to na kopanou, která se stala po roce 1962 ve Víšce sportem číslo jedna. Přesto úplný zánik klasického cvičení nenastal. Díky obětavosti Josefa Málka, dlouholetého jednatele TJ a sekretáře FO, probíhá cvičení žactva, byť v omezeném rozsahu. Aktivně cvičí a sportuje i několik žen.

Současný výbor TJ Sokol Víška pracuje ve složení: předseda Karel Březina, jednatel Josef Málek, pokladník Miloš Hejduk a členové Ondřej Čapek, Pavel Lefler, Miroslav Nedbal, Roman Sadílek a Jiří Málek.

Fotbalový oddíl Sokol Víška

Kopaná ve Víšce má dlouhou tradici. První fotbaloví nadšenci hrávali kopanou na hřišti u Filipových již před druhou světovou válkou a hlavně po ní, kdy se v přátelských zápasech utkávali s hráči okolních vesnic. V padesátých letech působili někteří hráči z Víšky v mužstvu Dynamo Maleč, hrajícím okresní přebor.

Malé rozměry hrací plochy a její umístění v sousedství vodního toku a zahrad vedly k hledání hřiště předepsaných rozměrů a na rovině. Po dlouhých diskuzích a jednáních se začalo na konci padesátých let budovat nové hřiště uprostřed obce, na návsi, která do té doby sloužila jako obecní sad a k pastvě domácích zvířat. Po třech letech práce mnoha nadšených lidí, za vydatné pomoci zemědělského družstva a v konečných úpravách i silniční správy, se podařilo v roce 1962 hřiště dokončit.

První fotbalové mužstvo ve Visce z roku 1963. Horní řada zleva Josef Titz, Petr Novotný, Josef Žák, Pavel Musílek, Jindřich Němec a Václav Kadleček. Dolní řada zleva Stanislav Kalvoda, Josef Košťál, František Šimon, Ludvík Čermák, Miroslav Šumpich a Jaroslav Sedláček.

Nejúspěšnější fotbalové mužstvo v historii našeho fotbalu – účastník I. B třídy Vč. kraje.. Horní řada zleva František Šimon, Jaroslav Fajman, Karel Březina, Míla Beneš, Petr Bříza, Míla Fousek, Josef Kruml, Pavel Turek, Pavel Musílek a Jaroslav Musílek. Dolní řada zleva František Marek, Jiří Staněk, Josef Mudruňka ml., Petr Krivský, Miroslav Čejka, J. Uman, Karel Dvořák a Josef Žák.

V sezoně 1963-64 hrálo mužstvo III. třídu okresu Havlíčkův Brod, později řadu let hrálo a v současné době hraje v nejvyšší soutěži okresu – okresním přeboru. Postupně bylo založeno družstvo žáků a dorostenců a v devadesátých letech dokonce i B mužstvo. Více než čtyřicetiletá historie oddílu přinesla všem zúčastněným hráčům, ale i divákům, mnoho krásných chvil, mnoho velkých úspěchů, ale občas i zklamání.

Mezi největší úspěchy oddílu patří:

- v sezoně 1972-73 se mužstvo stalo přeborníkem okresu a postoupilo do krajské I. B třídy,
- v letech 1985–1988 hráli žáci krajskou soutěž,
- v letech 1989–1992 hráli krajskou soutěž i dorostenci.

V A-týmu Sokola Víska se vystřídalo více jak dvě stovky hráčů, z nichž mnozí by svou výkonností splňovali i kriteria na hráče ve vyšších soutěžích a někteří z nich tam i hráli. K nejlepším po léta patřili Karel Březina, Josef Mudruňka ml., Josef Žák, z mladé generace Roman Sadílek, Ondřej Čapek, Jirka Málek a mnoho dalších ze starší, střední i nejmladší generace. Výčet by byl velmi rozsáhlý. Na úspěších se podílela i řada trenérů a organizačních pracovníků – Jiří Košumberský, Jaroslav Musílek, Pavel Musílek, Josef Košťál st., Jiří Tůma, Jiří Hejduk, Josef Mudruňka st, Luboš Pospíšil, František Plutnar, Ladislav Horák i někteří hráči po skončení aktivní činnosti. Skutečnou výraznou osobností fotbalu ve Vísce byl a je Pavel Musílek, dlouholetý hráč a trenér, který má velké zásluhy na rozvoji a úrovni tohoto sportu ve Vísce.

Družební styk

K dlouholetým aktivitám TJ Sokol patří partnerství se sportovní organizací SV Löhmen v Německu, jehož začátky se datují od roku 1973. Iniciátorem této družby byl tehdejší předseda TJ Jaroslav Fajman a Kurt Müller, vedoucí sportovního oddílu v Löhmenu.

V té době – od roku 1967 – probíhala vzájemná spolupráce mezi JZD Nová Ves-Víska a LPG Gerdshagen v tehdejší NDR. Zakladatelem této družby byl JUDr. František Beneš, ředitel SZTŠ Chotěboř a předsedové zemědělských organizací Josef Lefler a Günter Schumann. Tato družební spolupráce byla na vysoké úrovni, odborné i společenské a přetrvávala až do 90. let.

Z kontaktu tělovýchovných jednot se vytvořila dlouhodobá záležitost. Vzájemné kontakty přetrvávaly i po roce 1989 a v současné době se uskutečňují

návštěvy členů obou sportovních organizací a přátelská utkání. Díky oficiálnímu partnerství vznikla i řada osobních přátelství.

Bago club Víška

Je kulturním a sportovně-recesistickým sdružením asi 40 mužů středního věku, místních i přespolních, trvale bydlicích i chalupářů. Má přesné stanovy a pevnou rukou je řídí „prezident“ Ing. Karel Kaněra.

Každou neděli od 10 do 11 hodin, ať svítí slunce nebo prší, je sucho, bláto nebo sníh, schází se na místním hřišti v počtu 15–25 členů k malému fotbalu, po němž na krátkou chvíli před nedělním obědem navštíví místní hospůdku.

Mimo této dlouholeté tradice pořádá Bago club různé další akce – letní turnaje, páteční posezení s hudbou, zábavy, ples apod. Vynikající atmosféru vytváří při „Velikonoční pomlázce“, která se stala ve Visce již tradicí.

Bago club patří ke kultuře a folkloru obce a jeho činnost je občany se sympatiemi přijímána.

Sbor dobrovolných hasičů

Je důležitou a zároveň nejstarší organizací v obci. Ustavující schůze se konala 24. 2. 1907 a prvním starostou se stal Karel Nevole z čp. 54, velitelem Jan Piskač z čp. 15 a jednatel J. V. Švadlenka.

Od svých počátků vyvíjel sbor velmi aktivní činnost, která byla živá zejména v meziválečném období, kdy zde hasiči mimo svoje základní poslání pořádali plesy, hasičské věnečky, zimní sborové školy, kde se cvičili v zacházení s technikou, podíleli se na organizování ochotnických divadel a dalších společenských akcích v obci. V roce 1926 postavili s příspěvkem obce hasičskou zbrojnicí.

Členové sboru zasahovali u řady požárů ve Visce i v okolních obcích a svou obětavostí a zodpovědností dokázali i s primitivním vybavením zachránit velké hodnoty.

Od založení sboru až do druhé světové války vystřídal se ve funkcích starostů místního SDH Karel Nevole, Jan Piskač, Gustav Herman, František Kalvoda a Josef Vyčichl. Řadu let v uvedeném období i v období poválečném působil ve funkci velitele sboru, hasič tělem i duší, mistr kovářský, Josef Lacina z čp. 38. Dlouhou dobu funkci jednatele zastával Josef Košumberský. Aktivní činnost sboru trvala i v poválečném období. Byla pořizována nová

výkonnější technika. Sbor dobrovolných hasičů, přejmenovaný na Československý svaz požární ochrany, nadále plnil svoje poslání

Tricet let stál v čele této organizace Jaroslav Musílek z čp. 17, kterého vystřídal Jaroslav Sedláček, do té doby velitel sboru. Jeho funkci převzal Antonín Kubát, v současné době starosta SDH Víska. Jednatelem byl řadu let František Lacina z čp. 25. Od roku 1977 až do současnosti funkci zastává Jaroslav Březina z čp. 69. Velitelem je Jaroslav Březina mladší.

Sbor každoročně provozuje mimo svoje základní poslání i další aktivity, které jsou ku prospěchu obce, ať již to jsou pravidelné prohlídky komínů a topných zařízení, protipožární prevence či další akce

Současná výkonná technika profesionálních hasičů poněkud omezila poslání dobrovolných sborů, přesto tato organizace s bohatou historií má i dnes svoje nezastupitelné místo ve společenském dění v obci.

Hasičský záchranný sbor v roce 1927 při 20. výročí založení. Stojící řada zleva: František Štěpánek, Bohuslav Janovský, Jan Pešek, Jan Maška, Josef Papoušek, Antonín Papoušek a František Lacina. Sedící řada zleva: Josef Košumberský, Josef Lacina, František Lidmila, Josef Vyčichl, František Čapek, Josef Sedláček a Jaroslav Fajman. Dole Karel Papoušek (vlevo) a Josef Lacina

Visecký Československý svaz požární ochrany (ČSPO) v roce 1987 při oslavě 80. výročí založení SDH. Horní řada zleva: Antonín Kubát, Jaroslav Švadlenka, Josef Kolář, Oldřich Březina, Josef Truksa, Jaroslav Sedláček, Jiří Košumberský, Ivana Kubátová, Miroslav Filip, Jaroslav Filip, Zdeňka Davidová, Zdeněk Moravec, Jaroslav Musílek, Pavel Březina, Jaroslav Březina, Jaroslav Fajman a Josef Mudruňka. Sedící zleva: Břetislav Čapek, Karel Nevole, Zbyněk Mudruňka, Jaroslav Sedláček ml., Luboš Sedláček, Jaroslav Kalvoda, Jiří Pešek, Jiří David a Ladislav Motl

Rybářský spolek

Ve Visce je novou organizací, která byla založena v roce 1993 a sdružuje kolem 30 členů. Spolek vznikl s cílem postarat se o využití rybníka Společný a přispět tak k relaxaci a sportovnímu rybaření nejen členů ale i dalších zájemců. Po založení spolku, jehož hlavním iniciátorem byl Jiří Fikar, byl rybník Společný zarybněn a členové začali intenzivně pracovat na úpravě jeho okolí. Byla přistavena malá chata s vybavením, vybudován taneční parket, zavedena elektřina, instalovány lavičky tak, aby bylo možno zde pořádat různá posezení, zábavy či jiné akce. Pravidelně provádí členové spolku výlov, při kterém se sejdou lidé z Visky a okolí.

V současné době je předsedou organizace Luboš Sedláček, funkci pokladníka vykonává Josef Žák. Ve výboru jsou Josef Košťál, Jiří Pešek

a Antonín Kubát. Naprostou většinu potřebné práce při péči o chovný rybník a jeho okolí vykonávají členové formou neplacených brigád.

Rybářský spolek svou činností výrazně přispěl k možnostem příjemného trávení volného času i společenského a sportovního vyžití.

Myslivecké sdružení Nová Ves-Víska

Bylo založeno v šedesátých letech minulého století a v současné době má 40 členů z okolí, tedy i z Visky. Myslivecky obhospodařuje 1 500 ha honební plochy. Sdružení má ve svém poslání péči o přírodu a zvěř, budování krmelců, pravidelné přikrmování v zimních měsících, odchov bažantů apod.

Pořádání honů v klasické podobě je z důvodu nízkých stavů zvěře výrazně omezeno. Střílí se převážně zvěř černá a škodná. Členové odpracují během roku stovky brigádnických hodin a to nejen při akcích souvisejících s myslivostí, ale i v zemědělském družstvu a v obci.

Předsedou MS je Ladislav Škaryd z Nové Vsi. Z občanů Visky jsou členy Josef Žák a Jiří Pešek, který pokračuje ve šlépějích svého otce, dlouholetého člena a mysliveckého odborníka. Čestným členem sdružení je pan Stanislav Kalvoda.

Český svaz žen

V roce 1969 byla ve Vísce založena organizace ČSŽ, která v té době sdružovala přes 30 žen z obce. Během dvaceti let své existence Svaz žen vyvíjel aktivní činnost, ať již to byly oslavy MDŽ, pravidelné brigády při péči o vzhled obce, spolupráce s mateřskou školou, sběr surovin, ale i osvětové přednášky. Po roce 1989 činnost ochabovala a v současnosti pouze několik žen předává při příležitosti Dne matek kytíčku matkám starším 65 let. Záslužná práce, kterou ženy vykonaly není zapomenuta.

Český červený kříž

Několik obyvatel Visky patří k členům organizací, které nesídlí přímo v obci, ale částečně jsou zde činné. Mezi ně patří ČČK, v jehož základní organizaci v Nové Vsi jsou i členky z Visky.

V minulosti byly pořádány různé akce, jako školení dobrovolných sester, zájezdy a další aktivity. V současnosti je zájem o tuto záslušnou činnost výrazně nižší.

Zahrádkáři

Obdobné je to i s členstvím místních občanů v organizaci Českého svazu zahrádkářů sídlící v Malči. Tato zájmová organizace vykazuje v Malči velmi dobrou činnost. Pořádá výstavy květin, přednášky, zájezdy a jiné akce.

Místní lidová knihovna

Její počátky spadají do dvacátých let minulého století, definitivně byla vytvořena výnosem obecního zastupitelstva v roce 1924. Převážně byla umístěna v prostorách školy. Knihovníků se vystřídalo několik – Josef Kajínek, František Mach, Karel Nevole a jiní. Knihovna byla v té době významnou kulturní institucí v obci a měla řady stálých čtenářů.

V současnosti se počet knih v základním fondu pohybuje kolem 650 a knihovnicí je paní Ing. Marie Čapková.

Ochotnické divadlo

Historie ochotnického divadla ve Vísce, která je dnes již téměř zapomenuta, se datuje od dob první republiky, kdy několik nadšenců z tehdy velmi aktivních spolků Hasičů a Sokola dokázalo uvádět divadelní představení, až již v sále nebo přírodním amfiteátru. Tímto způsobem si spolky přivydělávaly na činnost.

Výrazným mezníkem ochotnického divadla byl rok 1947. V té době nastoupil v místní škole jako řídící učitel pan František Mach a jako ochotník se zkušenostmi z bývalých působišť byl iniciátorem založení ochotnického souboru s řadou mladých lidí.

V letech 1947–1956 byla sehraána řada her, především klasického repertoáru (Otec, Vojnarka, Podskalák Lakomec, Chudák manžel), dále operety (U panského dvora, Chaloupky pod horami, Třetí zvonění, Ptáčníkova dcera, Paní Marjánka, matka pluku) a další.

Náročnost klasických her i operet ve skromných podmínkách malé obce byla zvládnuta díky odbornému vedení režiséra, pana Františka Macha, kapelníka, pana Karla Košumberského, ale i dobrým a nadšeným amatérským hercům.

Ve druhé polovině padesátých let skončila bohatá a úspěšná činnost divadelního souboru tehdejší Osvětové besedy Víška, který uvedením řady her pobavil, potěšil a mnohdy snad i poučil, nejen herce tvořící vynikající partu, ale i vděčné publikum. A tak nyní po padesáti letech zbyly jen vzpomínky

těch, kteří ještě žijí, a poděkování všem, kteří se o tento druh kulturní zábavy zasloužili.

Občanská vybavenost

Z hlediska architektonického se zástavba Visky jeví jako průměrná, bez výraznějších lokalit či pozoruhodností. Celkový charakter je v souladu s přírodním prostředím, ve kterém je obec umístěna. V roce 1930 byla Víska elektrifikována, bylo zavedeno telefonické spojení, v roce 1959 vybudována částečná kanalizace, zajištěna autobusová doprava. Významnou akcí v sedmdesátých letech bylo vybudování obecního vodovodu pro potřeby družstevního chovu prasat a obyvatel obce. Hlavním organizátorem akce byl pan Josef Lefler.

V roce 1999 byla obec plynofikována v rámci Sdružení obcí pro plynofikaci podhůří Železných hor se sídlem v Malči. V roce 2004 bylo instalováno nové veřejné osvětlení.

Zásobování obyvatel základními potravinami zajišťuje prodejna vybudovaná svépomocí občanů v rámci Akce „Z“ v osmdesátých letech. V roce 1997 byla odkoupena od Jednoty do majetku obce. Nezbytnou součástí každé fungující vesnice a současně pojítkem a stimulem jejího společenského života je hospoda. Ve Vísce je to pohostinství U Fajmanů, které této rodině patří již více než sto let. Do padesátých let minulého století bylo toto zařízení soukromé, později spravované Jednotou Havlíčkův Brod. Jako vedoucí zde působila

Hostinec u Fajmanů z dobových fotografií

paní Jiřina Fajmanová ve spolupráci s manželem Jaroslavem Fajmanem, v současnosti pokračuje v tradici jejich dcera, paní Jaroslava Krivská. Hospoda U Fajmanů má svoji historii a je známá v širokém okolí.

Dominantní budovou v obci je

škola, vybudovaná v letech 1901–1911, která svému účelu sloužila do roku 1960. Dnes je sídlem mateřské školy. Je zde umístěna i kancelář obecního úřadu, knihovna a kuchyň zajišťující stravování dětí MŠ i zaměstnanců zemědělského družstva.

Dalším významným objektem je dům čp. 18, původně patřící židovské rodině Hermanových, který byl v roce 2004 jako státní majetek předán do vlastnictví TJ Sokol. Je sportovním i společensko-kulturním střediskem obce, k němuž náleží i pěkné sportovní hřiště.

Hasičská zbrojnice z roku 1926 trvale slouží svému účelu pro místní organizaci Sboru dobrovolných hasičů.

Plošně nejrozsáhlejší seskupení budov se čtyřmi pavilony představuje středisko chovu prasat zemědělského družstva. V sousedství je přebudovaný objekt bývalého kravína, kdysi patřící k velkostatku F. L. Riegra a později zemědělskému družstvu, ze kterého firma Lacman s.r.o. z Chotěboře nákladnou investicí vybudovala moderní skladový a provozní areál.

Víska nemá mimořádně významné historické památky. Snad jen dřevěný kříž za vsí, starý kamenný most, alej staletých lip, památník obětem světových válek a v blízkosti něho stojící kamenný kříž z roku 1879, připomínají časy dávno minulé.

Zaměstnanost a podnikání

Věkové složení současných obyvatel Visky má obdobný charakteristický rys jako celá společnost – pozvolné stárnutí populace. Přesto však odchod mladých lidí a vylidňování obce, tak typické pro mnohá malá sídla, není ve Vísce výrazné. Počet stálých obyvatel se za poslední desetiletí pohybuje v rozmezí 180–190 osob.

Převážná část občanů v produktivním věku nacházela v minulosti zaměstnání v zemědělství.

Po roce 1989 došlo k rozvoji soukromého podnikání. V obci má rozsáhlý provoz chotěbořská společnost pana Lacmana specializující se na distribuci spojovacího materiálu. Firma místního občana pana Jiřího Fikara má sídlo v Nové Vsi a je zaměřena na výkup a zpracování medu a další aktivity. Lesní práce s technikou provádí firma pana Josefa Košťála.

Několik občanů, především mladé a střední generace, pracuje na živnostenské listy v oborech kovoobrábění, instalatérství, stavebních a jiných prací.

Každá práce má svoji hodnotu a zaměstnání je pro člověka určitou životní jistotou a dává mu pocit uspokojení.

V mladých lidech je budoucnost, to platí jak pro národ, tak pro obec. V posledních desetiletích byla ve Vísce zrekonstruována řada domů, postaveny nové, čtyři domy se v současnosti dokončují a výstavba dalších se připravuje.

Lze si jen přát, aby ve Vísce, v klidném a čistém prostředí, mladí lidé nacházeli trvalý domov, vážili si toho, co pro obec vykonaly předchozí generace, poučili se z chyb a snažili se vytvářet dobré podmínky pro život svůj, svých rodin i pro generace příští.

Souvislosti k dávné historii Vísky

Mgr. Jan Čapek

Víska, které historie předurčila na letošní rok oslavu jubilea 490 let od první písemné zmínky, patří z hlediska svého prvního záznamu v historických pramenech k obcím poměrně mladým, zvláště porovnáme-li její první doložený letopočet s prvními letopočty okolních obcí – Maleč (1278), Heřmaň (1352), Nová Ves (1347). Uvedený rok 1515 ovšem neznamená, že osídlení naší obce začíná až touto událostí. Naopak lze velmi jednoznačně předpokládat, že jeho původ můžeme hledat již mnohem dříve, i když písemné prameny o něm nehovoří.

Vývoj Vísky nepochybně velmi úzce souvisel s tím, co se odehrávalo v jejím okolí. A zde již jsou prameny o poznání bohatší. První nesmělé záblesky historie se totiž v našem okolí objevují již v pravěku. Patří k nim zejména ojedinělé nálezy pravěkých nástrojů, například více než 5 000 let starého sekeromlatu v Uhelné Příbrami nebo římských mincí z počátku našeho letopočtu v Bezlejevě, které dokazují, že již v tak dávné době územím našeho regionu minimálně procházeli lidé, zejména asi obchodníci.

Na trvalé osídlení si ale oblast okolí Vísky musela počkat ještě dlouho, pravděpodobně až do 12. století. Do té doby pokrýval celou oblast hustý pohraniční prales, který tvořil po staletí přirozenou hranici Čech a Moravy. Ale ani tento pohraniční hvozd nebyl zcela bez života. Procházela jím totiž takřka od nepaměti důležitá obchodní stezka, která spojovala Čechy a Moravu, a to stezka Liběcká. Její trasa dle mínění historiků vedla z Moravy přes Žďár nad Sázavou, Krucemburk, Libici nad Doubravou, odtud přes Bezlejev na Novou Ves do Vilémova. Zmiňována je i starší varianta z Libice do

Malče a poté podél Doubravy až do Čáslavi. Obě ale v těsné blízkosti mijely Vísku. Cesta sloužila jako obchodní spojnice kraje čáslavského a brněnského a pro českého knížete se na ní vybíralo clo z převáženého zboží a mýtné jako poplatek za použití cesty. Stezku hlídala pomocná stráž, která pravděpodobně sídlila na vrchu Hradiště u Malče. Na této stezce pak začaly vznikat první osady s trvalým osídlením, jako například Libice, o které je zmínka již z roku 1146.

Pro osídlení Vísky ale měla s největší pravděpodobností větší význam jiná souvislost. Představuje ji založení kláštera ve Vilémově, který někdy okolo roku 1120 vybudovali benediktýnští mniši z pražského Břevnova. Vilémovský klášter získal rozsáhlé državy ve svém širokém okolí a stal se velmi brzy hospodářským, duchovním a kulturním centrem celé oblasti. Ve svém okolí začal budovat kostely, zakládat vesnice a zvat do nich nové osadníky. Jednou z osad, které klášter nechal zbudovat, nebo minimálně později získal do svého rostoucího majetku, se stala legendární, již v úvodu tohoto almanachu zmíněná obec Rouzeň, která stála pravděpodobně na stejnojmenném vrchu nad Vískou. V ní lze pravděpodobně hledat kořeny naší obce. O Rouzeni nevíme takřka nic, pouze její jméno se pokusili rozkrýt odborníci. Dle nich pochází od tvaru Ruzeň, což je osobní jméno a znamená Ruzenův, míněno dvůr čili statek. Jméno Ruzeň je od staročeského slova ruditi, tj. zarmoutit, zachmuřit. Kromě Rouzeně patřily klášteru v okolí i další vsi jako například Maleč.

Jméno Rouzeň se poprvé vyskytuje v listině datované rokem 1288. Tehdy ji od vilémovského kláštera pronajal v úvodu almanachu zmíněný rytíř Mstislav, syn Blechy z Chlumu, a to za 10 hřiven stříbra, tedy velmi nízkou cenu, protože ves byla pustá. Zpusnutí lze prakticky jednoznačně přičítat na vrub válečným událostem, které následovaly po smrti krále Přemysla Otakara II. v bitvě na Moravském poli v roce 1278. Tehdy na podzim zmíněného roku vpadl vítěz nad králem železným a zlatým Přemyslem Otakarem, Rudolf Habsburský, do Čech a po haberské stezce k Čáslavi. Cestou dle zpráv dobových kronikářů zle poplenil državy vilémovského kláštera, v jehož kraji dlouho pobýval a čekal na posily z Moravy. Svůj vpád opět doprovázený tehdy nezbytným pleněním, vypalováním vsí i vražděním obyvatelstva znovu zopakoval v roce 1280. Podle některých autorů dokonce při vpádu Rudolfova vojska došlo k jeho střetnutí s oddíly jeho protivníků, Oty Braniborského, u libecké stezky v místě napravo od silnice z Bezlejšova do Nové Vsi, kde se dodnes říká „Na bojištětech“. Je ovšem možné, že se k tomuto názvu váže jiná válečná epizoda z mladší historie okolí.

Při jednom z těchto Rudolfových vpádů zřejmě vzala za své i Rouzeň, jak o tom svědčí zmiňovaná listina. V ní uvedená zástava osady měla platit do konce života nájemce Mstislava, který si Rouzeň pronajal, aby ji, jak praví listina, obnovil a lidem znovu osadil. Bohužel nevíme, zda se mu to podařilo, nebo zda se již tehdy bývalí obyvatelé osady rozešli do Nové Vsi a Visky, jak praví zde po generace vyprávěná pověst. Důvodem opuštění Rouzeně měl dle historie být i nedostatek vody v místě osady.

Nejasné zůstává i to, v majetku koho se Rouzeň, či případně již Víska, nadále vyskytovala, protože o rytířích z Chlumu se již prameny nezmiňují. Je otázkou, zda to byl znovu klášter, který v roce 1378 postupuje vladykovi Jírovi sousední Maleč, nebo někdo jiný. Faktem zůstává, že vilémovský klášter se ze ztrát způsobených vpádem Rudolfa Habsburského nevzpamatoval až do husitských válek. Do jeho tenčící se državy tak začíná čím dál více zasahovat mocný panský rod Lichtenburků z hradu Lichnice, který se obohacuje na úkor majetku kláštera a jehož nástupci na hradě se později stali držiteli Visky.

Ať už se situace vyvíjela jakkoli, z majetku kláštera se Rouzeň (Víska) dostává nejpozději za husitských válek. Tehdy v roce 1421 oddíl husitských bojovníků zničil klášter ve Vilémově jako odvetu za upálení 300 husitských obránců ve stodolách blízke Chotěboře. Klášter již nebyl nikdy obnoven a jeho území bylo rozchváčeno. Největší díl obdržel správce Lichnice husitský hejtman Jan Hertvík z Rušinova, který je uváděn i jako majitel Nové Vsi a Vilémova. Nejpozději v této době se tedy Víska dostala definitivně do majetku některého z okolních šlechtických rodů, nejpravděpodobněji pod panství správce Lichnice.

Po husitských válkách se v našich končinách odehrálo ještě jedno válečné drama spojované s Rouzení. V roce 1469 vpadl do Čech odpůrce českého krále Jiřího z Poděbrad, uherský král Matyáš Korvín, u Vilémova byl obklíčen českým vojskem a po jednání v Úhrově donucen uzavřít příměří. Okolní vesnice tehdy velmi utrpěly uherským vpádem, který doprovázelo vypalování a drancování, a podle některých autorů (*Roubík, F., Soupis zaniklých osad*) právě tehdy definitivně zanikla Rouzeň a její obyvatelé se rozešli do okolních osad.

V druhé polovině 15. století získává Lichnici a její panství jeden z nejbohatších panských rodů v Čechách – Trčkové z Lípy. Právě oni jsou prvními doloženými majiteli Visky, což víme z první písemné zmínky o obci z roku 1515. Podle ní Mikuláš Trčka postoupil tehdy Visku rytíři Mikuláši Otmarovi z Holohlav. Původní majitel Visky z rodu Trčků byl znám nejen jako

jeden z nejbohatších mužů království a správce čáslavského kraje, ale také jako krutý manžel, který prý nechal svou ženu Kateřinu ze Šelmberka zazdit za nevěru. Zatímco Trčkové patřili k bohatým panským rodům, noví majitelé Visky Otmarové z Holohlav byli spíše chudším zemanským rodem. Pocházeli z Holohlav u Hradce Králové a v erbu měli černého krkavce (havrana) se zlatým prstenem na zlatém štítě. Ve Vísce i sídlili, jak dokazuje například zmínka o Mikuláši Otmarovi na Vísce z roku 1589, což by znamenalo, že zde pravděpodobně stávala nějaká zemanská tvrz. Ale těmito událostmi končí dávnověk naší obce a začíná historie, kterou nastiňuje již úvod almanachu.

Erb Trčků z Lípy

Mozaika současných a ještě nedávných pohledů na Vísku

Vzpomínky rodáků

Vzpomínka z dětství

Milada Kroutilová, rozená Polívková, Čáslav

V letošním roce jsme oslavili 60 let od konce války. Ke květnovým událostem se také váže moje vzpomínka.

Všechno začalo ráno 5. května. Pamatuji si přesně, že to byla sobota. To proto, že právě ten den jsem se vypravila s babičkou do Nové Vsi pro maso, které v malých přidělech bylo vydáváno na tzv. potravinové lístky. Do školy se už tehdy nechodilo, třídy totiž sloužily jako dočasná ubytovna vojáků. Jakmile jsme vyšly z domu, zarazil nás shluk lidí před obchodem pana Březiny. Ten stál na žebříku a právě zamazával vápnem německý nápis. Nejprve jsme vůbec nevěděly, co se děje. Rádio jsme tehdy doma neměli. Vtom se ale z hloučku začaly ozývat nadšené výkřiky: „Je po válce, už je po válce“.

To nás opravdu překvapilo. Po chvilce jsme ale pokračovaly dál v cestě do Nové Vsi. Tam také postávali venku lidé a vzrušeně debatovali.

Když jsme vstoupily do řeznictví, naskytl se nám zvláštní pohled. Několik mužů rozhořčeně doráželo na majitele. Nejprve se hádali, pak se dostali za pult, a protože asi neměli nic jiného po ruce, popadli z věšáků vše, co při tehdejší bídě bylo dostupné a nastala opravdová „salámová bitva“ provázená patričním pokřikem. O co se tehdy jednalo, jsem však nevěděla a ani nevím jak to celé dopadlo. Babička mě rychle vystrčila ze dveří a spěchaly jsme domů. Maso jsme samozřejmě nepřinesly.

Ještě ten den přicházely různé informace a také zpráva, že v Praze vypuklo povstání a město volá o pomoc. Připadalo nám, že vše je hodně daleko, ale hned druhý den jsme byli vyvedeni z omylu. Němci se objevili i u nás ve Víšce. Projížděli zde na plně obsazených autech s puškami namířenými do všech stran. Vypadali jako ohromní bodlinatí ježci. Nejprve jeli směrem od hájenky přes Víšku k Malči, ale protože byly silnice neprůjezdné, vraceli se zase zpět. Šel z nich opravdu strach.

Následovalo několik neklidných dnů a nocí, ale záhy jsme se pravdu dočkali konce války. Lidé s nadšením vyvěšovali prapory, většinou alespoň červenobílé. Dodnes nevím, kde je tak rychle sehnali. Kvetly šeriky a bylo to po krutých šesti letech skutečně nejkrásnější jaro ...

Moje léta v Sokole

Břetislav Čapek

Už je tomu téměř šedesát let, kdy jsem dostal první sokolskou legitimaci. Vzpomínám, jak jsem byl na ni pyšný a ve své dětské nevědomosti jsem v ní uváděl místo data narození datum svého svátku.

Dvakrát týdně jsme chodivali cvičit a pokaždé jsme nejdříve museli zamést a uklidit sál.

Vzpomínám na sportovní vystoupení v padesátém roce o pouti na zahradě u Fajmanů, kde mimo jiné cvičil na hrazdě a na bradlech i můj strýc Stanislav Čapek, kterému tenkrát bylo padesát let.

Mezi obětavé cvičitele, kteří nás vedli, patřili Karel Nevole, Josef Lefler, Jaroslav Fajman, František Šimon, Josef Šimon a František Mach.

Vzpomínám na nácviky a vystoupení na Slovenských sportovních hrách v Moldavě v roce 1958, na spartakiády v letech 1960, 1965, 1970 a 1975, kterých jsem se zúčastnil. Kolik jsme při tom zažili hezkých a nezapomenutelných chvil. Zájem o tuto činnost byl velký, někdy nás cvičilo tolik, že jsme ani všichni do Prahy nemohli jet a museli jsme losovat, kdo zůstane doma.

O spartakiádním nácviku mužů a žen naší malé jednoty Sokol Viska jsem v roce 1965 napsal článek do tehdejších Zemědělských novin a na základě toho jsem potom vyhrál zájezd na gymnestrádu do Vídně. Tenkrát to byl výlet za „železnou oponu“ a ne každý se tam mohl podívat.

Vzpomínám, jak se na začátku šedesátých let začalo budovat nové fotbalové hřiště na návsi. Tam podle zápisů z místní kroniky v dobách dávno minulých obecní pasák pásl dobytek ze všech hospodářství ve vsi. Později toto místo sloužilo jako obecní sad a pastviště pro husy. I přes protesty a nelibost majitelek drůbeže bylo hřiště s úspěchem dobudováno a v roce 1962, při jeho slavnostním otevření, se psalo v okresních novinách o „Stadionu Chile“ podle místa konání mistrovství světa v kopané konaného v tom roce.

Když jsem v té době při vyhlídkových letech z dobkovského letiště požádal pilota o přelet nad Viskou, naskytl se mi krásná podívaná. Z ptačí perspektivy, vesnička jako na dlani, uprostřed nové hřiště z jedné strany lemované potokem se stromy, z druhé strany silnicí a víseckou dominantou – krásnou lipovou alejí – nezapomenutelný zážitek.

Vzpomínám na první ročníky fotbalové soutěže, s jakým nadšením se hrálo. Počátky byly tehdy velmi skromné a tak se hráči po utkáních myli na dvoře v plechových žlabech, do kterých si nanosili vodu z místního kravína.

V té době byl ze staré původní hospody u Hermanů svépomocí přestavován sál na tělocvičnu, kabiny a umývárny. Po úpravách a modernizaci v letošním roce slouží dále svému účelu. Jsem rád, že všechna minulá práce nebyla zbytečná. Chtěl bych vzkázat těm mladým, a jsou to už synové a vnuci těch, kteří se na tom od počátku podíleli, aby si všeho více vážili, aby tu těžkou káru dokázali tlačit dál pro příští pokolení.

Dlouhou dobu jsem pracoval ve výboru Sokola, nejdříve jako jednatel, později dlouho jako pokladník. Myslím, že to bylo víc než 30 let, a to je doba jedné generace. Potom má nastoupit generace další a jsem rád, že tomu tak je, když nyní v práci ve výboru Sokola pokračuje syn Ondřej.

Vzpomínám, když jsem začal chodit se svou ženou, jak jsem ji říkal, že si neumím představit neděli bez fotbalu a bez Vlacha. Tenkrát totiž bývaly přímé přenosy orchestru Karla Vlacha v radiu.

Vzpomínám na úspěchy víceckého fotbalu, kdy v roce 1974 „okusil“ krajskou I. B třídu. Pamatuji ale i neúspěchy, kdy se mužstvu nedařilo a z ochozů bylo slyšet skandování: „Neděli co neděli, dva body jsou v p...“.

Jeden můj kamarád říkal: „Dobrý fotbal dělá dobrá parta a dobrá parta se dělá u dobrého piva“. Asi na tom něco pravdy je, tomu však musí předcházet tvrdý a cílevědomý trénink na hřišti.

Přeji Sokolu Víška mnoho úspěchů v dalších letech. Naším fotbalistům pak, aby na hřišti s oprášeným názvem „Stadion Chile“ byli čilejší a vzhledem k dlouholeté tradici dokázali soutěž okresního přeboru ve Visce udržet.

Možná, že se zdají moje vzpomínky a úvahy příliš osobní a jednostranné. Je to ale moje vyznání dlouholetého člena Sokola a skalního fandy našeho fotbalového oddílu.

Víška mě nikdy nezklamala

František Žák, Pardubice

Napsat příspěvek k tak příkladné akci, jako je setkání rodáků, je věc přetěžká. V hlavě se honí spousta myšlenek, ale nějak se jim nechce na papír. A tak nezbyvá, než se oprostít od různých literárních efektů, záměrů či jiných zbytečných snah a začít psát to, co jde přímo z duše.

A z duše se mi derou jen samé krásné věci. Vzpomínky na dětství, na naši jednotřídku a pana řídícího, na skálu nad Doubravou a táboření, na první rybolovy, houbaření, na kopec nebo náves, kde jsme jako kluci bojovali ještě řadu let po skutečné válce.

Takové a jiné podobné pocity spolu s vnitřním vztahem k rodnému kraji vnímá pozitivně snad každý. Já ale již mnoho let vím, že moje rodná obec je výjimečná ještě něčím podstatnějším. Co to je?

Myslím, že jsou to dobré lidské vztahy a z nich vyplývající aktivita, která dělá obci dobré jméno. Vnímám tento jev už v mládí a dnes, v pozici téměř již úctyhodného kmeta, musím jen chválit.

Chválím lidi, kteří se starají o obec ve smyslu veřejného zájmu, o její hezký vzhled, chválím nadšené „bafuňáře“ fotbalového oddílu, BAGO KLUB, rybáře obhospodařující rybník Společný, chválím veškeré společenské akce, oslavy čehokoliv co spolehlivě produkuje veselé a příjemné chvíle a nezapomenutelné zážitky. Chválím hudební pátky, muzikanty a jejich příznivce. Nikdy bych nemohl zapomenout na hospůdku U Fajmanů, která, zdá se mi, jako by byla srdcem všeho dění. Chválím...

Ale nepřeháním snad? Cožpak je v té naší Visce opravdu všechno tak dobré? Cožpak nemá chybu?

Vážení, podle mého názoru NEMÁ. A pokud je co kritizovat, tak promiňte, ale já o tom nevím. Leda, snad... Tak tedy – pánové, i přílišným veselím je možné přetěžovat organizmus a přísloví „Veselá mysl, půl zdraví“ nesmíme brát vždycky až tak doslova.

Organizátoři srazu rodáků, udělali jste mi velikou radost. Děkuji Vám a moc se těším, jako ostatně vždycky, když se do mé milované Visky chystám.

Vísecká knihovna

Ing. Marie Čapková

Již od malička jsem byla náruživou čtenářkou a navštívila jsem během školy a studia mnoho knihoven.

Přesto si živě vzpomínám na svoji první návštěvu místní lidové knihovny poté, co jsem se vdala do Visky, především na velice milé přivítání tehdejšího knihovníka pana Karla Nevoleho. Díky častým návštěvám mi knihovna natolik přirostla k srdci, že jsem nakonec roli knihovníka převzala sama a knížky půjčuji již 25 let.

Naše knihovna má již poměrně dlouhou historii, ráda bych ji ve stručnosti zmínila. Knihovna je ve Visce již 81 let – založena byla 24. února 1924 a spravovala ji knihovni rada, která měla 4 členy. První knihy byly pořízeny z peněz získaných z příspěvků občanů, nebo přímo darováním, protože obec neměla na jejich nákup dostatek financí. Knihovna sídlila nejprve ve škole, na počátku šedesátých let byla přemístěna do budovy místní sokolovny, kde

však místnost byla nevyhovující, nevytápěná a vlhká. Z těchto důvodů byla v roce 1996 přestěhována konečně do odpovídajících podmínek, do místnosti před obecním úřadem. Tím knihovna získala důstojné místo pro plnění svého poslání.

Ve funkci knihovníka se během jejího trvání vystříдалo několik místních občanů. Ti starší možná dodnes pamatují pana Jaroslava Březinu, pana Josefa Kajínka či pana Karla Nevoleho.

V rámci „Týdne knihoven“ jsme získali v roce 1999 ocenění „Knihovna roku“ spolu s dalšími patnácti knihovnami okresu.

V současnosti má fond knihovny 650 svazků a je rozšiřován občasnými dary např. 100 knih z knihovny Krivoklát, který zprostředkovala paní Marie Georgievová. Mimo stálý fond jsou k dispozici knihy ze střediskové knihovny v Malči, ročně minimálně 8 až 10 výměnných souborů, to je v průměru 450 knih. Mimo to půjčujeme i staré časopisy.

Bohužel i přes velmi dobré zásobování knihami všech žánrů, počet čtenářů mírně klesá. Mezi čtenáři jsou zastoupeny všechny věkové kategorie. Počet vypožiček díky časopisům stoupl v roce 2004 na 809 kusů.

Na závěr bych chtěla všem čtenářům popřát krásné chvíle strávené u knížek. Věřím, že i v dnešní době zahlcené informační technikou a televizí, má dobrá kniha čtenáři stále co říci.

Moje rodná Víška

Marie Ďoubalová rozená Kajínková

Když vzpomínám na své rodiště je to malá chaloupka u zvoničky. Vesnička ukrytá v zeleni stromů, žijící zdánlivě poklidným ale tvrdým životem zemědělců. Téměř každý obdělával svá pole a polička, aby zajistil obživu sobě, rodině i všemu, co k zemědělství patřilo. Spoustu drobných prací jsme musely zvládnout i my děti. Teprve potom byl čas na hraní. Takovým rájem pro nás byla velická návěs uprostřed obce. Co her se zde odehrálo, fantazie nás dětí neznala mezí. Nejinak tomu bylo i v zimě. Po sedrání odměřeného množství peří byla klouzačka také moje. Sáňkování, lyžování, svahy ze silnice na návěs se dětmi jen hemžily. Musím vzpomenout i na potok, který protékal obcí. Byl čerstvě regulovaný, strany zářily světlými kameny a korytem protékala čistá vodička. Na potoce byly dvě nádržky, které také sloužily k našim dětským hrám. Na jednu, tu před Košumberskými mám nepříjemnou vzpomínku.

Při koupání a skotačení, a byla nás tam pěkná řádka dětí, jsem najednou zjistila, že mám svoji dětskou nožku zaklíněnou mezi dřevěnými trámky, jimiž bylo dno nádrže vyloženo. Děti se rozprchly a já tam stála jak na pranýři. Přece ale někdo doběhl pro tatínka a ten mě z nepříjemného zajetí osvobodil.

Dorostla jsem do školních let a nastaly další povinnosti. Škola byla krásná, příjemný ale přísný pan řídící, výborní učitelé, noví kamarádi. Do školy jsem chodila ráda a mám na ni nejkrásnější vzpomínky.

Naše vesnička byla sice malá ale žila kulturním životem. Hrála se divadla a u toho jsem nikdy nechyběla. Vzpomínám na různé slavnosti, na kterých se podíleli sokolové. Sokol, to byl pilíř, který zde založili jeho nadšenci a zapustil hluboké kořeny. Cvičili dospělí i děti a s jakým elánem. Na svůj žákovský krok jsem byla náležitě pyšná a oblékala ho při všech slavnostech, kde Sokolové nemohli chybět.

Přečkala jsem několik válečných let. Ukončila školní docházku a pracovala opět v zemědělství. Konec války přinesl mír, do některých rodin ale i bolest a utrpení. Nemohlo to ale zabránit ohromnému elánu nás mladých. Zpívali jsme, tančili, hráli divadla, nacvičovali na slet.

Potom jsem změnila bydliště a tato činnost pro mě skončila. Zůstaly jen krásné vzpomínky.

Těžko bych spočítala, kolikrát jsem během svého života naši vesničku navštívila. Měla jsem zde dobré zázemí a ráda hovořila s místními lidmi. Vždy jsem odcházela potěšena a posílena do nelehkého života.

Roky ubíhaly, zestárla jsem. I když nikdo z naší rodiny zde nežije, často vedou mé kroky, stejně tak i sestry Jany, do Visky. Projdeme se kolem potoka, po kopci a vzpomínáme. Hodně se zde změnilo, ale nevymizely vzpomínky na roky prožité v mé rodné Visce, která je stále mým domovem.

Vyznání

Drahomíra Leflerová, rozená Klepetková

Viska, rodiště mých rodičů, domov prarodičů. Od dětství každý můj příchod do Visky byl spojován s atmosférou kouřících komínů, otevřených chlévů, hnojišť, zahrad, palouků a pohledem na hory – hory Železné. Celý život jsem se vracela do Visky ráda, s pocitem blaha. Můj otec v třicátých letech z mnoha existenčních důvodů se musel s rodinou stěhovat za prací. Ale Viska byla pro naši rodinu pevným bodem. Byl zde také mými rodiči před válkou postaven domek čp. 65.

První kroky do školy byly ve Vísce u babičky, potom následoval Golcův Jeníkov, Višňová, Čelákovice, Hustopeče a konečně Polná.

Ve Vísce jsme zakotvili až vo válce. To jsme byly se sestrou už obě dospělé. Víska zůstala pro nás stále zajímavá, přitažlivá. Na návsi, kde je dnes sportovní hřiště, byl ovocný sad vypásaný drůbeží z celé vesnice. Potok zurčel mezi regulovanými břehy a lákal děti ke koupání v prohloubených nádržích. Na břehu stála podlouhlá obecní chalupa, zvaná pastouška. Ta už dávno není. Stojí tam úhledný domek Pešků. Za války, za okupace německými fašisty, byla Víska ponořena do tmy beznaděje, poslušna odvádět kontingent potravin pro frontu. Židovská rodina Hermanů zmizela beze stopy, už nikdy nestála potom na honosném schodišti před domem jejich krásná dcera Mařenka.

Po chalupách se vyprávělo, kde a jak působí různí partyzáni. Práli jsme se s nimi potkat. Ale nedalo se věřit, i když procházeli i Vískou. Byla nasazena spousta zvěďů a kolaborantů a při dopadení následovala jistá smrt. Tak strašně to dopadlo v nedalekých Leškovicích. Neohrožená mládež se tajně scházela. Ve Vísce dokonce k tanci u Polnicků, jejich Mária při tom obdivuhodně hrála na harmoniku.

Ona ta naše Víska byla vždycky krásná, i za okupace měla svoji vůni, ale to by bylo na dlouhé povídání.

Potom, když byl konec tomu válečnému běsnění na frontách a utrpení v naší zemi, přišlo osvobození. I Víska hostila vzácné hosty. Do naší odlehle vesničky přišlo nevelké množství Sovětců, unaveně toužících po vyspání a načerpání nových sil. Potom přicházeli tzv. „národní hosté“ různé národnosti, kteří se vraceli do svých domovů s naloženými povozy taženými koňmi. Těžko si to představí ten, kdo to ležení uprostřed vesnice neviděl.

Také nás postihlo velmi bolestné rozesmuthnění, když jeden chlapec, náš vrstevník, osmnáctiletý Pepík Kajínek manipuloval s pohozenou pancéřovou pěští a byl smrtelně zraněn.

Svobody, na kterou jsme šest let čekali, neužil. Myslím, že pro mládež, zejména chlapce, byly květnové dny 1945 hotové eldorádo, protože se všude povalovala spousta vraků po ustupujících Němcích. U řeky Doubravky za Ovčáckým mostem byla shromážděna stáda koní připravená k transportu. Chlapci jako kovbojové pomáhali při jejich odbavení.

Bylo to období plné aktivní činnosti. Poválečná doba si žádala organizovat vše a všude, i v pohraničí. V září 1946 z naší vesnice nás odešlo osm děvčat a chlapců na statek do Mimoně sklízet veškerou úrodu. Ráda na to vzpomínám.

Poznávala jsem soustavně život lidí ve Vísce a okolí, protože jsem tři roky vyučovala evangelické náboženství. Po absolvování zdravotní školy v Praze jsem se znovu vrátila do Visky. To už jako vdaná žena, žena zemědělce Josefa, který ve své mladosti měl touhu přetvářet zemědělskou malovýrobu na velké družstevní hospodářství. Stal se po různých zemědělských praktikách a zemědělské škole prvním předsedou družstva ve Vísce v roce 1955. Po čtyřech letech práce ve zdravotnictví jsem se i já stala členkou JZD. Tam jsem teprve poznávala povahy a charaktery lidí i jejich vztah ke kolektivu. Vždy jsem si vážila lidí čestných a poctivých. S negativními jevy jsem se těžko vyrovnávala celý život na pracovišti ale i ve veřejných funkcích, které jsem kdy zastávala. Mívala jsem výhrady dříve a k některým jevům současnosti mám výhrady i dnes.

Ale rozhodně děkuji za možnost vyjádřit se ke své lásce, která má jméno Viska. Ta se pravděpodobně dědí, protože oba moji synové této vesničky zůstávají věrni.

Návraty

MUDr. Ladislav Fajman

Nejkrásnější obraz jaký znám, je pohled od Chotěboře na panorama Železných hor. Tisíckrát jsem se tudy vracel ... V údolí se vine pod horami řeka Doubravka a těsně u mostu se do ní vlévá potok, který sbírá vodu z Rouzeně a protéká celou vesnicí Viska. Tam jsem se narodil do rodiny rolníka a hostinského spolu s třemi sourozenci. Rodiče nás vzorně vychovali. Zde jsem prožil nejkrásnější období života. Tam mě pan řídící Lidmila naučil znát přírodu, se znalostmi zeměpisu z druhé třídy od pana učitele Bačkovského jsem vystačil dodnes. Tam jsme v Doubravce chytali ryby, v potoce raky. V zátoce jsme se koupali pokud byl volný čas. Tam jsme lezli přes plot k sousedům na třešně. Tam jsme pásli krávy a na podzim se ohřívali u ohníčku a pekli brambory.

Když jsme spadli do potoka, chodili jsme se ohřát do kovárně pana Laciny a šlapali měch. Tamní švec pan Košumberský – opravené boty od něho byly naleštěné jako zrcadlo a nové vydržely léta. Tam žil krejčí pan Kajínek, který šil a spravoval nám potrhane kalhoty. Znečištěné vyčistil tak, že byly jako nové. Tam většina lidí pracovala na poli od slunka do slunka. Chalupy se nezamykaly, nebyl důvod. Tam jsme začali hrát kopanou a volejbal na hřišti mezi Janovskými a Filipovou zahradou. V roce 1934 jsem poprvé slyšel rádio, které si pořídil pan Richard Herrmann, právě v době mistrovství světa ve

fotbale v Římě. Reportérem byl nezapomenutelný J. Laufer. Tam jsem zažil slavné poutě s muzikou a řetízkovým kolotočem pana Košťála. Vozili jsme se podle pravidla třikrát tlačit a jednou se svézt. Tam jsem od útlého mládí v krámě prodával cikorku a sekal homolový cukr. Tam jsem běhal do sklepa pro pivo hostům v lokále, v sále či na zahradě u kuželníku. Tam jsem vyseďával při divadelních zkouškách místních ochotníků v sále a ještě před představením znal celé drama nazpaměť.

Občas se tam objevil dráteník od Žiliny a volal: „Drátovat, letovat, staré hrnce spravovat“. Podomní obchod tam provozovali „Bosňáci“. V pleteném koši nabízeli hřebínky, voňavky, zrcátka, mýdla, tužky a všelijaké drobnosti. Často přespávali u nás.

Tam jsme chodili do mlýna, kde pracoval stárek, mládek a mlýnská chasa. Scházeli se v šalandě, kde se občas objevil krajánek, pobyl několik dní nebo týdnů, něco si přivydělal a putoval vandrem k dalšímu mlýnu. Nejznámější z nich byl ten, který procestoval velký kus světa a mimo jiné dělal kuchaře výpravě slavného cestovatele Holuba v Africe. Co ten nám toho navyprávěl!

Tam jsem zažil krach továrny za mlýnem po světové krizi. Řada lidí byla najednou bez práce. Chodili do lesa sbírat klestí na topení, vysekávali meze, a sbírali klásky po sklizni obilí. Nezaměstnaný dostával 10 Kčs týdně. Zdravotní péče se platila. Často se stávalo, že lékař byl povolán, když už bylo pozdě. I nemocnice se musela platit a lidé proto raději trpěli doma.

Tam po nástupu Hitlera na nás všechny, staré i mladé, dolehla tíha. Rádio hlásilo stále smutnější zprávy. Vypukla světová válka. Teror i násilí se stupňovaly. Rádio a noviny přinášely denně zprávy o popravených Češích. Vysoké školy byly uzavřeny. Ze dne na den jsem se z gymnázia ocitl u firmy Eckhardt v montovně a začal se učit strojním zámečnickem. Práce mi nevadila, ale nemohl jsem si zvyknout na dvousměnný provoz a děsivé podmínky při dojíždění přečpaným autobusem. Denní návraty byly stále smutnější z obavy o život a zdraví nejbližších. Později jsem byl přeložen do lisovny, kde pracovaly samé ženy. Kontroloval jsem výlisky. Práce úmorná, jednotvárná, lisy staré bez jakékoliv ochrany rukou, denní norma 4 000 kusů. A tak se často stávalo, že žena přišla někdy o jeden, někdy i více prstů. Poskytoval jsem první pomoc a spolupracoval se závodním lékařem. Tehdy byl návrat ještě smutnější. A bylo rozhodnuto o mé budoucnosti.

Květen 1945 – konec války, i ve Víšce se objevili osvoboditelé. Lidé si oddechli. Připadalo mi to neskutečné.

Ihned jsem začal studovat v Praze ...

Od té doby návraty domů začaly řidnout. Asi před dvanácti léty jsem se tam setkal s Grétou Královou, spolužačkou z první třídy z roku 1930, která jako jediná ze dvou víseckých židovských rodin přežila válku a přijela z Izraele se podívat na svou rodnou Visku. Vzpomínky a hrdość na statečně a pracovitě Vísečáky a na rodnou Visku nikdy nezaniknou.

Viska aneb kam paměť sahá

Miloslava Vidláková, rozená Němečková

Někdy na jaře jsem byla oslovena paní starostkou Lidou Paclíkovou, abych se jako letitý pamětník vyjádřila ke 490. výročí vzniku vesničky Visky. Tato žádost mě dost zaskočila a zneklidnila. Mám totiž v sobě tolik drzosti, že nežiji ještě vzpomínkami, ale stále jdu nebo pokulhávám kupředu. Na plný úvazek jsem učila do 77 let a nyní vypomáhám a doučuji. Nejsem si jista, zda dokáži vůbec vzpomínat a zda vykřešu něco ze své zasuté minulosti.

Již několik desetiletí žiji v Praze, ale s Viskou jsem pevně svázána bez přerušení od svého narození. Světlo světa jsem uzřela v Malci v továrně. Tam byl zaměstnán můj otec Josef Němeček jako úředník. Moje matka, rozená Fajmanová, pocházela z Visky. Ještě jako malá holka jsem se stěhovala s rodiči a sourozenci do Visky, kde otec postavil rodinný domek. To byla léta 1926–1932.

Pátrám v paměti, co mi v ní z tohoto období uvízlo. Ještě z továrny si vybavuji jména rodin Chvojků, Provazníků, Řičanů a dalších a jejich děti, naše kamarády. Jsou to jen střípky, takové momentky. Sestra Věruška drží v ruce chleby s máslem, ale jakýsi obratný nedosyta jí ho v mžiku sebral. Nebo naopak se mi promítá scéna, jak ležím na břiše ve světnici jedné z uvedených rodin a s chutí dlabu jakési záhadné jídlo z jednoho velkého kastrolu s ostatními dětmi početné rodiny. Byli jsme na tom sociálně trochu lépe než děti továrních dělníků, ale necitili jsme žádné rozdíly a prožívali jsme společně hry na příkopech u silnice nebo u mlýnského náhonu. Auta se snad v té době na silnicích ještě mnoho neproháněla a pokud se nějaké objevilo, tak jen velmi zřídka. Na cestách jezdily povozy, jako žebříňáky, fasuňky, bryčky a občas i kočáry tažené koňmi. Koně pobízel koči bičem.

Po přestěhování do Visky jsem měla možnost blíže poznat a proniknout do života na vesnici. Samozřejmě jen omezeně - dětskýma očima.

Tak babička z matčiny strany chodívala k nám na besedu téměř denně. Úvodní věta zpravidla zněla: „Ta naše mladá ...“. Babička se oblékala zcela jinak než babičky v současnosti. Měla dlouhou, bohatě řasenou sukni

a kabátek, tak zvanou jupku. Na hlavě šátek uvázaný pod bradu, pod nímž se ukryvaly hladce sčesané řídké šedé vlasy, stažené do drdůlku. Jako dnes vidím mamku, jak v dřevěném dřezu myje nádobí a rozpráví s babičkou. Nás vnučky babička samozřejmě pečlivě a kriticky sledovala. Je téměř neuvěřitelné, jak v mé paměti uvízly některé výroky, vyřčené před více než sedmdesátí léty, jako třeba „Bože dítě, po kom máš ty krivé nohy.“

Babička chodila k nám, my děti zase do hospody, odkud mamka pocházela. Tam nás očekávala přiměřená společnost – dva bratrance a dvě sestřenice. Prolézali jsme všemi prostorami obchodu, hospody a hospodářství. Hospoda byla naprosto atypická. Velká, podlouhlá místnost, v jejíž dolní části se pohybovali domácí, včetně čeledí. V hořejší části obsazovali hosté několik stolů. Rozprávěli, pili pivo, hráli karty. Babička sedávala u velkých kamen a hřála si záda. Vzpomínám si, jak jsem na požádání zpívala hostům „Letěla husička“ a dostala za odměnu lízátko. K této hospodské místnosti se také váže jedna jasná představa. U nejdelšího stolu sedí dračky, mají před sebou pod velkými mísami peří a poklopený hluboký talíř, pod který vsunovaly sedrané peří. Těchto draček jsme se my děti nadšeně účastnily. Při svíčkách se vyprávěly různé, i strašidelné, historky. Dalším příjemným zpestřením byly výborné vdolky s bílou kávou. Na tuto dobu mám ještě dosud hmatatelnou památku – vlastnoručně pečlivě namalované karty, se kterými jsme někde pod keřem hráli nevinné hry jako „Vole lehni“ nebo „Zelená louka“.

Strýcův obchod byl pro nás také zajímavý. Na zazvonění zvonku nade dveřmi prodejny šel někdo z domácích do krámu obsloužit zákazníka. Ještě dnes mi probleskuje v paměti pohled na olomoucké syřečky pod skleněným poklopem, homole cukru, který se sekal sekáčkem, na pytle buráků pod pultem a na sedláky, kteří si dávali panáka. Ti méně majetní kupovali a pili často na dluh. Se současnou samoobsluhou se to nedá srovnávat. Miluška, naše milá sestřenice, vždy před akcí šplhala v krámě po regálech, uzmula nějakou tu sladkost a ukryla ji na intimních místech.

A hurá na pastvu! Moc rádi jsme pásli krávy a kozy, lezli po stromech, zakládali ohničky, pekli brambory a kouřili rákos. Dnes takové zážitky chabě nahrazují dětské tábory nebo školy v přírodě.

Hospodářství, to byla další oblast bohatého vyžití. Schovávali jsme se ve slámě, povalovali se v seně, ale také pracovali a to někdy dost namáhavě. Nejvýrazněji se mi promítá vzpomínka na žně, na posběrování obilí. Sekáči nejprve obsekali pole kosou a pak se pokračovalo sekačkou. Do stroje byli zapřaženi koně. My, již starší děti, jsme s dospělými odebíraly hrstě obilí, kladly na povřísla a později i vázaly. Snopky se stavěly do panáků. Problémy

nastávaly, když do žní nebo do senoseče přšelo. To bylo starostí. Dnes, po sedmdesáti letech, vidám ve Visce z okna kombajny, které v neuvěřitelné krátké době sklídí úrodu bez lidské dřiny. Koně na vesnici nesmírně postrádám. Naši velkou radostí bylo plavení koní po práci. Vysazení na koně jsme jeli hrdě k řece, kde se koně osvěžili a kráčeli důstojně zpět do stáje. Jednou, když jsem si takto užívala, hodila statná kobyla zadkem, zbavila se mě a odcválala. Doma mě čekala nepřijemná dohra.

Život nás poučil, že každá vymoženost má i svůj rub. Zmizely původní meze, polní cestičky, úvozové cesty a půvabná zákoutí. Zmizely téměř kořoptve, které hnízdily v polích a těžká technika zničila jejich hnízda i jiných drobných živočichů. Jako děti jsme chodívali do obecního lesa na borůvky a na houby. Asi před třemi roky jsem si chtěla tuto cestu zopakovat, ale povědomá trasa zmizela. Jako větší jsme o prázdninách chodívali pravidelně na hory trhat maliny. To bylo vskutku úmorné pachtění. Vybaveni lahví s kávou, vejci na tvrdo, konvemi a baňkami jsme se plahočili po svazích nad Horní Lhotkou a neodešli jsme dokud nebyly nádoby plné. Sestra Zdena volávala: „Hajný, pojď na nás, vyžeň nás!“

Jaká byla škola? Do první a druhé třídy jsem chodila ještě ve Visce. Vzdělával mě pan řídící Lidmila. Velmi dobře se na něho pamatuji. Seděl na stupínku na židli, rákosku v ruce a vyučoval. Mám dosud schovaná vysvědčení, kterými jsem motivovala svá vnoučata. Jsou krasopisně napsaná obyčejným perem, které musel i pan řídící namáčet do kalamáře. V té době byla ve Visce dvojtřídka – to byl rok 1933-34. Mamka mi vyprávěla, jak ji učil legendární pan řídící Švadlenka. Ve třídě bylo až devadesát dětí. Bylo ticho, že byste slyšeli spadnout špendlík. Tehdy ovšem vládla rákoska a učitel byl respektovanou autoritou.

Jsem učitelka a strávila jsem ve školství přes půl století. S povzdechem musím konstatovat, že mezi tehdejší a současnou školou je nebetyčný rozdíl. Dnešní žáci neznají dotek rákosky, zato se už i ti malí sebevědomě pohybují po klávesnici počítače. Zde není prostor na to, abychom hodnotili, co nám vymoženosti techniky dávají a o co nás ochuzují.

Manželovi je již přes osmdesát, mně se osmdesátka blíží. Stále jezdíme do Visky a vždy mě znovu zarazí to prázdno venku. Na silnici většinou pusto, lavičky na dvorech a zahrádkách opuštěné, u plotu sousedky nebesedují. Každý jako by se uzavřel do svého omezeného světa. Živěji je, když se hraje fotbalový zápas, pak slyšíme bujně ohlasy z velkého hřiště a pokud právě odjíždíme, míváme řadu aut fotbalových fanoušků.

Za mých dívčích let bylo ve Vísce daleko rušněji. Před našimi okny byl palouk, zde se denně v podvečer hrál volejbal. Před hospodou u Fajmanů byly navršené klády a na nich posedávala mládež a zpívala. Jiní korzovali po silnici. Za války byly zakázané tancovačky. Tancovalo se načerno. Vzpomínám si, že jsme jezdili i do Uhelné Příbrami. Spadla jsem z kola a pořádně jsem si natloukla. Bratranec Láďa, budoucí lékař, mi odstranil špinu z rány na koleně rejžákem.

Na konec války v květnu roku 1945 mám bolestnou vzpomínku. Je to už šedesát let a ta vzpomínka je stále živá..Prchající Němci odhazovali při ústupu všechnu zátěž, potraviny a zbraně. My mládež, jsme samozřejmě po odeznění této vlny zkoumali kořist, která se všude povalovala. Můj dobrý kamarád Pepík Kajínek manipuloval s pancéřovou pěstí, která vybuchla. Těžkému zranění podlehl. Měl velký pohřeb a já jsem mu byla za smutnou družičku. A další tragédie se odehrála u sousedů. Chlapec našel pušku, netušil, že je nabitá, namířil na srdce mladé ženy a z žertu stiskl spoušť. Další pohřeb.

Jinak nastalo po válce velké uvolnění. Vzpomínám si, že jsme s víseckou mládeží nacvičili Českou a Moravskou besedu a v krásných krojích jsme ji zatančili v sále u Fajmanů. Také divadlo mělo ve Vísce svou tradici. Ochotníci nacvičili pěknou řádku her. Dosud jsem nezapomněla na Lucernu od A. Jiráska, ve které jsem se mihla jako lesní žínka. Hra byla s velkým úspěchem provedena v zámeckém parku v Malči.

Bylo po válce a vesnice, tedy i Víska, se začala postupně přetvářet. Bylo ustaveno JZD, byl vybudován vodovod, zapojen telefon a nedávno zaveden plyn. Tím byla dána možnost ústředního vytápění plynem. V hospodářství se využívá stále výkonnějších strojů, ze všech dvorů zmizela hnojiště. Po dvoře již nepobíhá drůbež, v hnoji se nerýpou čuníci a z chlévů se neozývá bučení krav a řehtání koní. Spíše na každém dvoře stojí jedno nebo více aut. Obyvatelé Visky jako i jinde opravují domky nebo staví nové s moderním vybavením. Nikde nechybí televize, v mnohých domácnostech je už i počítač a připojení na internet. Mládež odchází na studia, často na vysoké školy. Dá se říci, že rozdíl mezi vesnicí a městem je téměř setřen.

Mně osobně je trochu líto, že z vesnic i měst mizí družnost, zájem o druhého, vzájemné pochopení a porozumění.

Přeji Vísce, ke které mám s celou širší rodinou pěkný vztah, další rozkvět a jejím občanům mnoho sil k tvořivému úsilí a přátelské i příjemné soužití.

Závěr

Ing. Ludmila Pačlíková, starostka obce

Obec Viska procházela v průběhu dějin obdobími rozvoje, bouří nebo stagnace. Z historie jsme převzali obec na svoji velikost rozvinutou, ale se šrámy, které vznikly hlavně v mezilidských vztazích a v narušení životního prostředí.

Žijeme v době změn a na nás všech záleží jak tyto nabízené příležitosti využijeme, zda ke svému rozvoji či úpadku. Historie nás učí, že trvalé hodnoty jsou dosaženy pouze trvalou a usilovnou prací. Plány do budoucna se týkají hlavně další modernizace infrastruktury, tj.

- opravy vodovodu a kanalizace,
- zřízení vysokorychlostního internetu,
- protipovodňových opatření,
- obnovy členitosti krajiny a její retenční schopnosti (rybníky),
- opravy sokolovny a zvýšení jejího využití (ubytovací prostory),
- vybudování tenisového hřiště,
- případně vybudování dalších sportovních zařízení (koupaliště),
- napojení na stávající cyklotrasu,
- podpory výstavby nových rodinných domů se zajištěním inženýrských sítí.

Další plány se odvíjí od rozvoje celého území, ve kterém žijeme. Proto je obec členem Svazku obcí Podoubraví, v rámci něhož bude některé své aktivity uskutečňovat.

Občanům současným i budoucím přeji, aby dokázali rozlišit věci důležité, méně důležité a nepodstatné. Aby si dokázali odpustit malé i větší křivdy, kterých se na sobě někdy dopustili úmyslně i neúmyslně. Omlouvám se všem, kteří se o rozvoj obce zasloužili a které jsme v publikaci nejmenovali nebo dostatečně nezdůraznili jejich skutečné zásluhy.

Milá Visko, k Tvým čtyřistadevadesátým narozeninám Ti přeji stálý dostatek lidí, kteří Tě budou rozvíjet, zvelebovat a vést v oblastech, ve kterých to jen půjde, a kteří se nebudou trápit věcmi, které ovlivnit nemohou.

Sponzoři

spojovací materiál
sklad Víska, 583 01 Chotěboř
e-mail: chotebor@lacman.cz,
www.lacman.cz

Josef Košťál

Víska 76, 583 01 Chotěboř
☎ 569 692 273

Lesní práce
Těžební činnost
Přiblížování dřeva

MÓDNÍ ATELIÉR

Krále Jana 259 Chotěboř **Leff** H.A.M. Telefon 728 623 923

-Zakázkové šití oděvů
-Malování na hedvábní
-Modelová tvorba
-Úpravy a opravy oděvů

Pracovní doba
Pondělí 14:00 - 17:00
Středa 08:30 - 12:00
12:30 - 14:00
Čtvrtek 14:00 - 17:00

email : modni.atelier@email.cz

Zemědělské družstvo Nová Ves-Víska

582 73 Nová Ves u Chotěboře 5
IČO: 15058522, DIČ: CZ15058522
e-mail: [zdnovaves.viska@\)tiscali.cz](mailto:zdnovaves.viska@)tiscali.cz),
☎ 569 624 865

Prodej:

výrobky rostlinné výroby
jatečná prasata z areálu ZV Víska
maso a masné produkty z družstevní prodejny v Nové Vsi

Služby:

oblast zemědělské prvovýroby
opravárenství, opravy zemědělské techniky a traktorů
služby v dopravě

<p>Produkt Bohemia s.r.o. 582 73 Nová Ves u Chotěboře 187 ☎/fax: 569 624 708, 569 621 675 Nákup, prodej a zpracování medu</p>	<p>Hostinec u Fajmanů ve Víisce vás srdečně zve k příjemnému posezení ☎ 569 692 121 – pi Křivská</p>
<p>Jiří Vodička Maleč 106, 582 76 Maleč ☎ 777 583 660 Klempířské práce Zámečnické práce Opravy střech</p>	<p>Josef Horák, smíšené zboží 583 53 Horní Bradlo 50 provazovna Víiska ☎ 569 692 264 Obchodní činnost</p>
<p>Helena Moravcová Víiska 66, 583 01 Chotěboř provazovna Maleč Obchodní činnost – textil, hračky</p>	<p>Ing. Vladimír Georgiev, finanční a úvěrový analytik sítě realit. kanceláři IDEAL REALITY Víiska 54, 583 01 Chotěboř Poděbradovo nám. 12, Hlinsko v Č. ☎ 569 693 616, ☎ 602 419 159 e-mail: fin.poradci@tiscali.cz Nákup a prodej nemovitostí</p>

Děkujeme všem sponzorům za finanční pomoc při vydání této publikace

Použitá literatura:

- [1] *Kronika obce Víška*
- [2] *Kronika obecné školy*
- [3] *Kronika mateřské školy*
- [4] *Čapek, Jan, Mgr., Úvod do kroniky, 1992–1995*
- [5] *Almanach 725 let obce Maleč, obec Maleč, 2002*
- [6] *Zápisy ze schůzí zastupitelstva obce Víška, MNV Víška, Občanského úboru ve Vísce, TJ Sokol Víška a Sboru dobrovolných hasičů ve Vísce*

Almanach 490 let obce Víška

Sestavili: Ing. František Šimon, Marie Březinová, Mgr. Jan Čapek

Foto: Miloslav Vaněk, archiv OU, SDH Víška, TJ Sokol Víška

Grafické zpracování a sazba dokumentu: Miloslav Vaněk

Jazyková korektura: Mgr. Věra Váchová

Tisk: Tiskárny Havlíčkův Brod a.s.

Vydala: obec Víška, 2005©

Kříž za obcí – obnoven v roce 1999

Letecký snímek obce, v pozadí Maleč a Lhotky, vlevo Čečkovice, nahoře Klokočov

Objekt živočišné výroby ZD Nová Ves-Viška

Budova TJ Sokol Viška

Pohled na západní část obce s novostavbami

Hostinec u Fajmanů

Most přes řeku Doubravu

Zimní pohled ze Železných hor, v popředí obec Maleč

Současná hasičská zbrojnice s čekárnou u zastávky autobusu

Zasněžená vesnice – pohled od mateřské školy

Most přes Doubravu s pozadím Dolní Lhotky a Železných hor

Vítězné mužstvo III. třídy okresu 2001. Horní řada zleva: Radek Křivský, Pavel Musílek, Zdeněk Klepetko, Ladislav Houfek, Roman Sadílek, Václav Kocourek, Miroslav Nedbal, Martin Švec, Petr Němec, Tomáš Škaryd, Tomáš Křivský, Aleš Křivský a Josef Málek. Dolní řada zleva: Libor Heidinger, Pavel Kolář, Adéla Málková, Jiří Málek, Karel Březina, Václav Nikrmaier, Miroslav Záruba, Miloš Hejduk a Ondřej Čapek

Fotbalové hřiště, v pozadí budova MŠ Viska a Železné hory

Přijezd k rybníku Společný s parketem a rybářskou chatou

Podzimní výlov rybníku Společný

Firma Lacman (spojovací materiál) – vchod a nádvoří před prodejním skladem

Plynofikace obce – zdolávání svahu nad hřištěm

Současná MŠ se zahradou

Besídka dětí z mateřské školy

Kamenný most přes Novoveský potok

Pohled na jihozápadní část obce za potokem

Udržování tradic v obci

Památník obětem 1. a 2. světové války a kamenný kříž z roku 1879

Jarní povodeň ve Visce v roce 2005

